



क्षमता विकास योजना

(Capacity Development Plan)

(आ.व. २०७९/८०-२०८१/८२)



सभापोखरी गाउँपालिका,

असार, २०७९

शब्द संक्षेप

आ.व.	आर्थिक वर्ष
कि.मि.	किलोमिटर
गा.वि.स.	गाउँ विकास समिति
गा.पा.	गाउँपालिका
गै.स.स.	गैरसरकारी संस्था
न.पा.	नगरपालिका
मि.	मिटर
वि.सं.	विक्रम सम्वत्
रु.	नेपाली रुपैयाँ
CBS	Central Bureau of Statistics
NPSAS	Nepal Public Sector Accounting Standard
SuTRA	Sub-national Treasury Regulatory Application

विषय सूची

कार्यकारी सारांश	४
परिच्छेद- १	५
परिचय	५
१.१. विषय प्रवेश	५
१.२. सभापोखरी गाउँपालिकाको परिचय	५
१.३. अध्ययनको आवश्यकता	६
१.४ उद्देश्य	७
१.५ औचित्य	८
१.६ प्रयुक्त विधि र प्रकृया	९
१.६.१. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन	९
१.६.२. वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरुको अध्ययन	९
१.६.३. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनस मूलआधार	९
१.६.४. क्षमता विकासको रणनीति तथा योजना तर्जुमा प्रक्रिया बारे छलफल	१०
१.६.५. क्षमता अध्ययन	१०
१.७. अध्ययनका सीमाहरु	११
१.८. प्रतिवेदनको स्वरुप	११
परिच्छेद २ :	१२
क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण	१२
२.१. क्षमता आवश्यकता पहिचान	१२
२.२. क्षमता विकास लेखाजोखा	१२
२.३. दक्षिणकाली न.पा.को सवल र कमजोर पक्षको आँकलन	४१
२.४. नगरपालिकाको क्षमता विकासका रणनीतिहरु	४२
परिच्छेद ३	४४
सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना	४४
३.१. क्षमता विकास योजना	४४
परिच्छेद ४	५१
निचोड, अनुगमन तथा मुल्यांकन व्यवस्था	५१
४.१. निचोड	५१
४.२. अनुगमन	५१
सन्दर्भ सामग्री	५४
अनुसूची- १	५५
छलफल कार्यक्रमको उपस्थिति	५५

कार्यकारी सारांश

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, कलवलगुरी, भद्रपुर, भापा (प्रदेश नं १) को आर्थिक प्राविधिक सहयोगमा सभापोखरी गाउँपालिका, संखुवासभाको तीन आर्थिक वर्ष (२०७९/८०-२०८१/८२) को लागि यो क्षमता विकास योजना तयार भएको छ। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ मा उल्लेख भएका शासकीय प्रबन्ध, संगठन तथा प्रशासन, वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, न्यायिक कार्यसम्पादन, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन र सहकार्य र समन्वय जस्ता क्षेत्रहरूलाई यो क्षमता विकास योजनामा समावेश गरिएको छ। यो योजनामा दर्शाइएका क्रियाकलापहरू तीन वर्षको अवधिमा सम्पन्न भएपछि पालिकाको विद्यमान कार्य क्षमतामा वस्तुगत ढंगले देख्न सकिने गरी अभिवृद्धि हुनेछ।

संविधान प्रदत्त जिम्मेवारी निर्वाह गर्न सक्षम हुने गरी स्थानीय तहको क्षमता विकास आवश्यक हुन्छ र यसका लागि संघ प्रदेश र स्थानीय तहको सहकार्य अपेक्षित रहन्छ। यस योजना कार्यान्वयनका लागि संघीय सरकारका साथै प्रदेश सरकार र प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहनेछ। धेरै क्रियाकलापका लागि चाहिने स्रोत आपूर्ति अर्थात् प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको आफ्ना वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको सिलसिलामा प्राप्त हुने गर्दछ। योजनकाका कतिपय कृयाकलाप नगरपालिकाले आफ्नै स्रोत, साधन र प्रयत्नबाट सम्पादन गर्नु पर्ने हुन्छ। त्यसैले यो क्षमता विकास योजनामा दर्शाइएका क्रियाकलापहरू पालिका मात्रको स्रोतबाट व्यहोर्नु पर्ने देखिदैन।

क्षमता विकासका विभिन्न क्रियाकलापहरू एक अर्कामा परिपुरक र परिपोषक हुने भएकाले प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्रले तयार गरेको आफ्नो वार्षिक कार्यक्रमको जानकारी पालिकाले लिई ती क्रियाकलापहरूसँग यो योजनामा लेखिएका क्रियाकलापहरू भिडान गरी प्रशिक्षणकेन्द्रसँग सहकार्य र समन्वय गरी पालिकाको कार्य क्षमता वृद्धिमा योगदान दिनु पर्नेछ।

प्रस्तुत क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रथम, द्वितीय र तृतीय प्राथमिकतामा वर्गिकरण गरिएको छ। प्रथम प्राथमिकता अन्तर्गत प्रस्ताव गरिएका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्न पालिका आफैले स्रोतको जगेर्ना गर्न प्रत्येक वर्ष बन्ने गरेको वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा ती क्रियाकलापहरू अनिवार्यतः राख्न सुझाव दिइएको छ। त्यसैगरी, दोस्रो र तेस्रो प्राथमिकतामा रहेका क्रियाकलापहरूका निमित्त विभिन्न साभेदारहरू खोजी गर्न सकिन्छ।

क्षमता अन्तराल पत्ता लगाउने सन्दर्भमा अध्ययन, लेखाजोखा गर्दा सार्वजनिक खरिदसँग सम्बन्धित क्षमता पर्याप्त मात्रामा रहेको देखिएन। पालिकाको यो क्षमता बढाउन अल्पकालिन एवं दीर्घकालिन प्रशिक्षणको आवश्यकता देखिएको छ।

परिच्छेद- १

परिचय

१.१. विषय प्रवेश

क्षमता कार्य सम्पादन गर्ने क्षमता वा योग्यता हो । विकास त्यस्तो प्रकृया हो, जसअनुसार कुनै वस्तुको आफ्नो आरम्भिक सामान्य अवस्थाबाट विस्तारै-विस्तारै बढ्दै सुधार हुँदै पूर्ण अवस्थामा पुग्दछ । विकासलाई अन्य विषयसँग जोडेर हेर्ने गरिन्छ । जस्तै: आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, मानव संसाधन, भौतिक पूर्वाधार विकास इत्यादि ।

क्षमता विकासलाई बृहत रूपमा हेर्नु पर्दछ र यसले आवश्यक सिकाईको प्राप्ति र नयाँ अभिवृद्धि प्रकृतिलाई समेट्दछ । संयुक्त विकास कार्यक्रम (UNDP) ले क्षमता विकासका बारेमा यसरी व्याख्या गरेको छ - "The Process through which, individual, organization and societies obtain, strengthen and maintain the capabilities to set and achieve their own development objectives over time"- Capacity Assessment Practice Note, 2008.

उपरोक्त व्याख्यात्मक परिभाषा अध्ययन गर्दा क्षमता विकास एउटा प्रकृया हो । जसबाट व्यक्ति, संगठन र समाजहरूले कार्यसम्पादन क्षमताको प्राप्ति सुदृढी र जगेर्ना गर्दछन् । तथा त्यसको उपयोगबाट समय समयमा तोकिएका विकास उद्देश्यहरू पुरा गर्दछन् ।

स्थानीय तहको सन्दर्भमा स्थानीय सरकारले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरू सफलतापूर्वक व्यवस्थापन वा सम्पादन गर्न सक्ने क्षमताको अभिवृद्धि गर्नु नै क्षमता विकास हो । क्षमता विकासलाई योजनाबद्ध गर्नु पर्दछ र योजना भन्नाले कुनै कुराको अठोट गरी अनुशासनमा बस्ने प्रकृतिलाई जनाउँछ । तसर्थ, क्षमता विकास योजना भित्र दुरदृष्टि, ध्येय, लक्ष्य, उद्देश्य एवं कार्यनीति पर्दछन् ।

१.२. सभापोखरी गाउँपालिकाको परिचय

सभापोखरी गाउँपालिका नेपालको १ नं. प्रदेश अन्तरगत सखुवासभा जिल्लामा अवस्थित छ । सखुवासभा जिल्लाका १० ओटा स्थानीय तहहरू मध्येको एउटा छुट्टै विशेषता सभापोखरी गाउँपालिकाले बोकेको छ । प्रसिद्ध धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल सभापोखरीको नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम रहन गएको हो । साविकका धुपु, बाह्रबिसे र सभापोखरी गाउँ विकास समिति मिलेर यो गाउँपालिका बनेको हो । भौगोलिक हिसाबले विविधतायुक्त रहेको यो गाउँपालिका पर्यटकीय एवम् धार्मिक हिसाबले अत्यन्त महत्व बोकेको छ । यो गाउँपालिकाको अवस्थितिलाई जिआईएस बिधिको प्रयोग गरि गणना गरि हेर्दा ८७ डिग्री १४ मिनेट १३ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरदेखि ८७ डिग्री २८ मिनेट २४ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरसम्म र २७ डिग्री २१ मिनेट ३६ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री ३० मिनेट ३६ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएर रहेको छ । यसरी हेर्दा यो गाउँपालिका उत्तर दक्षिणको तुलनामा पूर्व पश्चिम फैलिएर रहेको देखिन्छ । जिल्ला सदरमुकाम खाँदबारीबाट पूर्व क्षेत्रमा

रहेको यो गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल २२२.०८ बर्ग किलोमिटर रहेको छ । नेपाल सरकारले साविकका ३ ओटा गाविसहरू (धुपु, बाह्रबिसे र सभापोखरी) लाई गाभेर मिति २०७३ साल फागुन २७ गते सभापोखरी गाउँपालिकाको पुनःसंरचना गरेको छ । गाउँपालिका बन्नु अघि छुट्टा छुट्टै विशेषता बोकेका धुपु, बाह्रबिसे र सभापोखरी गाविसलाई मिलाएर प्रसिद्ध धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल सभापोखरीलाई आधार मानि यस गाउँपालिकाको नाम सभापोखरी गाउँपालिका नामाकरण गरिएको हो । प्राचीनकालमा ब्यास पुत्र शुकदेव आई शौनकादि ऋषिहरूलाई पुराण सुनाईसकेर सभा गरेको हुँदा त्यहीँबाट नै सभापोखरी नाम रहन गएको जनश्रुति छ । अर्को किम्बदन्ति अनुसार पृथ्वीमा दैत्यहरूले गर्ने बिनाश रोकन देवताहरूले यहाँ सभा बसी योजना बनाएका थिए । सभाखोलाको उद्गमस्थलको रूपमा रहेको यो पोखरी धार्मिक, पर्यटकीय, सौन्दर्य तथा जैविक विविधता बोकेको क्षेत्र समेत हो । गाउँपालिकाको नाम सभापोखरी रहेतापनि यहाँको बाह्रबिसे बजार ऐतिहासिक रूपले उत्तिकै महत्व बोकेको पुरानो व्यापारिक केन्द्रको रूपमा रहेको छ । सभापोखरी गाउँपालिका संखुवासभा जिल्लाको उत्तर पूर्वी क्षेत्रमा अवस्थित छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा ताप्लेजुङ जिल्ला, पश्चिममा खाँदबारी नगरपालिका र चिचिला गाउँपालिका, उत्तरमा मकालु गाउँपालिका पर्दछन् भने दक्षिणमा पाँचखपन नगरपालिका रहेको छ । यस सभापोखरी गाउँपालिकामा साविकको धुपु गाविसका १-४ वडालाई वडा नं. १, साविक धुपुकै ५-९ वडालाई वडा नं. २, साविक बाह्रबिसे गाविसका १-६ वडालाई वडा नं. ३, बाह्रबिसे गाविसकै ७-९ वडालाई वडा नं. ४, साविक सभापोखरी गाविसका ७-९ वडालाई वडा नं. ५ तथा सभापोखरी गाविसकै १-६ वडालाई वडा नं. ६ कायम गरिएको छ । सभापोखरी गाउँपालिकामा रहेका ६ ओटा वडामा जम्मा २,२३६ घर परिवारहरू रहेका छन् भने गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्या ११,१७६ रहेको छ ।

१.३. अध्ययनको आवश्यकता

नेपालको संविधान को धारा ५६ (१) ले नेपालको मुल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था गरिएको छ । जस अनुरूप स्थानीयस्तरदेखि नै जनतालाई सार्वभौमसत्ताको प्रयोग गर्ने अनुकूल वातावरण बनाई मुलुकको शासन व्यवस्थामा जनताको सहभागिता प्रवर्द्धन गर्न र स्थानीयस्तरमा नै सहज रूपमा जनतालाई सेवा उपलब्ध गराई जनताको नजिकको र भरपदो संयन्त्र बन्ने अवसर प्रदान गरेको छ । यसबाट लोकतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न र अधिकारको निक्षेपणका आधारमा स्थानीय स्वायत्तताको अवधारणालाई मुर्त रूप दिइएको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले स्थानीय तहहरूलाई स्थानीय स्वायत्त शासनको मर्म अनुरूप स्थानीय विकास, सेवा प्रवाह र स्थानीय नेतृत्वको लागि अधिकार र जिम्मेवारीको व्यवस्था गरेको छ । उक्त जिम्मेवारीलाई वहन गर्न विकासलाई समावेशी, सहभागितात्मक र समतामूलक बनाउन स्थानीय तहहरूको क्षमतामा विकास हुनु अनिवार्य छ । रूपान्तरणकारी, दक्ष, सबल र सक्षम स्थानीय तहहरू बाट मात्र स्थानीय क्षेत्रको विकास, प्रभावकारी सेवा प्रवाह र स्थानीय सुशासनमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउन सम्भव छ । स्थानीय विकास तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धि नयाँ अवधारणा, सोच, अभ्यासहरू तथा स्थानीय तहहरूको अधिकार तथा जिम्मेवारीमा बढोत्तरी र नीति नियममा समेत

आएका युगान्तकारी परिवर्तन र समयको मागलाई सम्बोधन गर्न सक्ने स्थानीय तह बनाउनु पनि आजको माग हो ।

विगतमा स्थानीय तहहरूको क्षमता विकासको लागि स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान तथा अन्तर्गतका निकायहरू, स्थानीय तह संघ/महासंघ, दातृ निकायहरू साथै स्थानीय तहहरूको आफ्नै प्रयासबाट क्षमता विकासका विभिन्न प्रयासहरू हुँदै आएका पनि छन् । तर त्यस्ता प्रयासहरू योजनाबद्ध, व्यवस्थित, गुणात्मक र प्रणालीगत तरिकाले सम्पादन हुन सकिरहेको अवस्था देखिदैन । यस तथ्यलाई मनन् गरी स्थानीय स्तरमा सेवा प्रवाह र स्थानीय विकासमा गुणात्मक सुधार गर्न क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू एकीकृत रूपमा तर्जुमा र संचालन गर्न आवश्यक देखिएकाले स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम सभापोखरी गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह तथा स्वशासनमा साभेदारहरूको सहभागिता समेतमा यो क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ । क्षमता विकास योजना तर्जुमाका चरण, विधि तथा प्रक्रियाका साथसाथै प्रस्तावित कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरू, लक्ष्यहरू, श्रोत तथा साधन, जिम्मेवारी र समय तालिका क्षमता विकास योजनाको संभावना तथा समस्या तथा चुनौतीलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.४ उद्देश्य

प्रस्तुत अध्ययन संखुवासभा जिल्लाको सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता विकाससँग केन्द्रित रही देहायका निर्दिष्ट (Specific) उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि यो क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

- संविधान र प्रचलित कानूनप्रदत्त अधिकारको उत्तरदायीपूर्ण ढंगबाट कार्य सम्पादन गर्नका लागि सभापोखरी गाउँपालिकाको सवल र कमजोर पक्षहरूको पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय सरकारलाई प्राप्त अधिकार र जिम्मेवारीहरू दक्षताका साथ सम्पादन गर्न जननिर्वाचित पदाधिकारी तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति लगायत स्थानीय विकासका सरोकारवालाहरूको कार्य दक्षता वृद्धि गर्न तथा नतिजामुखी कार्य प्रकृया अवलम्बन गर्न सहयोग पुर्याउने ।
- प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक ज्ञान, सीप र विद्यमान क्षमता बीचको अन्तराल पहिचान गरी आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि र प्रणालीको प्रयोग र अनुशरण गर्ने ।

- मानव संसाधन तथा संस्थागत विकासका क्षेत्रमा देखिएका कमजोर क्षेत्रहरु पहिचान गरी क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रकृयाका रुपमा संचालन, कार्यान्वयन तथा प्रयोग गर्दै जान आवश्यक नीतिहरु अनुशरण गर्ने ।
- क्षमता विकास योजनामा मानव संसाधन, संस्थागत विकास र प्रणाली विकासका क्षेत्रहरु अन्तर्गत गरिनु पर्ने न्यूनतम कार्यहरुको प्राथमिकता अनुसार लगानी गर्नु पर्ने ।

१.५ औचित्य

गरिबी न्यूनिकरणमा योगदान पुर्‍याउन समावेशी, जवाफदेही र उत्तरदायी शासनको प्रवर्धन गर्नु पर्दछ । यसबाट नगरबासीलाई सेवा र सुविधा उपरको पहुँच पनि सुनिश्चित हुन्छ । यसका लागि स्थानीय तहमा सेवा तथा सुविधा प्रवाह तथा विकास कार्यमा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न स्थानीय तहहरुको क्षमता विकासमा जोड दिन आवश्यक छ । यसर्थ हाल कार्यान्वयनमा आइरहेका क्षमता विकास सम्बन्धी रणनीति र कार्यक्रमहरुको समिक्षा गरी परिष्कृत एवं परिमार्जित रणनीति, कार्यक्रम तथा प्रक्रिया र योजनाको तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु नै यो क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता रहेको छ ।

विगतमा क्षमता विकासका प्रयासहरु भएपनि त्यसको कार्यान्वयनको लागि ठोस रणनीति भएको पाइदैन । सशक्त, स्पष्ट र कार्यमुखी क्षमता विकासको रणनीतिको अभावमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु विगतमा केन्द्रबाट संचालित भएको हुँदा स्थानीय स्तरमा त्यसप्रति अपनत्व (Ownership) को अभाव देखियो । त्यसैगरी, स्थानीय तहहरुको संस्थागत क्षमता बढ्न गएको अवस्थामा स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७ ले कल्पना गरेको पुर्ण क्षमतालाई अग्रगामी र प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ ।

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन भएपछि यस पालिकाबाट संचालन हुने सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि एवं प्रणालीको प्रयोग एवं अनुशरण भई नतिजामुखी प्रशासन संचालन गर्न सहयोग पुग्ने छ । भएको हुनेछ । यस क्षमता विकास योजनाबाट निम्न प्रतिफलको अपेक्षा गरिएको छ :

- संगठनात्मक संरचनामा देखिएको क्षमता अन्तराल पत्ता लगाई पालिकाले मानवीय संसाधन विकासको अवसर प्राप्त गर्नेछ ।
- कर्मचारीको रुची, चाहना तथा कार्यसम्पादनको स्तर एवं क्षेत्रलाई सम्बोधन गर्ने गरी क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको आधार तयार हुनेछ ।
- मानव संसाधन विकासको प्राथमिकता निर्धारण गरी सो क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत विनियोजन गर्नका लागि ३ वर्षे क्षमता विकास कार्ययोजना प्रमुख आधार हुनेछ ।

- माग र आपूर्तिको आधारमा क्षमता विकास कार्ययोजनालाई वर्गिकरण गरी श्रोत साधन जुटाउन उपयुक्त अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- मुलुकमा संघीयता कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्तरबाट हुने योगदान गर्न पालिका सक्षम हुनेछ ।
- पालिकाको क्षमता विकासको साथै समुदाय र सरोकारवालहरूलाई उनीहरूको कार्य सम्पादन स्तरमा समेत वृद्धि हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- पालिकाबाट तयार हुने आर्थिक तथा वित्तिय एवं भौतिक प्रतिवेदनहरू समयबद्ध रुपमा तयार एवं सार्वजनीकिकरण हुनेछन् ।

१.६ प्रयुक्त विधि र प्रकृया

यस क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा निम्न विधि र प्रक्रियाको अवलम्बन गरिएको छ-

१.६.१. सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन

गाउँपालिकाको क्षमता विश्लेषण गर्ने सन्दर्भमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएका बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन एवं कार्यसंचालन निर्देशका, २०७७, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, सभापोखरी गाउँपालिकाको विभिन्न आर्थिक वर्षका विनियोजन तथा आर्थिक ऐनहरू, महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट दर्शाइएका बेरजु एवं कैफियतहरू, प्रदेश १ सरकारका प्रचलित कानून एवं मापदण्डहरू, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका दस्तावेजहरू लगायत क्षमता विकाससँग सम्बन्धित स्वदेशी विदेशी पुस्तक एवं जर्नलहरूको अध्ययन एवं पुनरावलोकन गरिएको छ ।

१.६.२. वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूको अध्ययन

गाउँपालिकाको नगरसभाबाट पारित आ.व. २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, नगरसभाबाट पारित आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पुस्तिका अध्ययन गरियो । त्यसैगरी, पालिकाको आ.व. २०७८।७९ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समीक्षाको दस्तावेजको पनि अध्ययन गरियो । अध्ययनको क्रममा विविध आर्थिक वर्षका आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐनहरू अध्ययन गरियो ।

१.६.३. स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन; मूलआधार

यो योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ आधार दस्तावेज मानिएको छ । किनभने स्थानीय तहको क्षमता स्वमूल्यांकन गर्न कार्यविधि नै तय भएको र यसले भविष्यमा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट जाने चारै प्रकारका अनुदान प्राप्तीमा सकारात्मक भूमिका खेल्नेछ र पालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिमा यसले कोशेढुंगाको काम गर्नेछ ।

१.६.४. क्षमता विकासको रणनीति तथा योजना तर्जुमा प्रक्रिया बारे छलफल

गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमाका सन्दर्भमा प्रत्यक्ष भेटघाट, टेलिफोन, इमेल, वेवसाइट, पत्राचार आदि तथ्यांक एवं सूचना संकलन गरिएको थियो । त्यसैगरी, थप सूचना तथा तथ्यांक संकलन गरी नतिजामा पुग्न स्थलगत भ्रमण समेत सम्पन्न गरिएको थियो । यसरी सभापोखरी गाउँपालिका तथा सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागितामा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

१.६.५. क्षमता अध्ययन

यस क्षमता विकास योजना तर्जुमाको सिलसिलामा चेकलिस्ट तथा प्रश्नावली प्रयोग गरि गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसँग प्रत्यक्ष भेटघाट, टेलिफोन, इमेल, लगायतका माध्यमबाट छलफल, परामर्श, अन्तर्क्रिया एवं अवलोकन जस्ता सहकार्यात्मक विधिहरु अपनाइएको थियो । यी विधिहरुबाट गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विश्लेषण गरी पालिकाले सम्पादन गर्ने देहायका १० कार्य क्षेत्रहरुको विद्यमान क्षमता र अवस्थाको अध्ययन गरिएको थियो । यी क्षेत्रहरुमा पालिकाको क्षमता अन्तराल मिहिन ढंगबाट अध्ययन गरिएको थियो । क्षमता अन्तराल पहिल्याइएपछि क्षमता विकासका आवश्यकताहरु पहिचान गरियो । यसरी पहिचान गरिएका ती क्षमता विकासका आवश्यकतालाई समय तथा स्रोतबद्ध गरी कार्यान्वयन योग्य कार्यतालिका तयार गरी प्रतिवेदनमा पेश गरिएको छ । यसैको आधारमा क्षमता विकासको तीन वर्षे कार्ययोजना तयार गरिएको छ ।

गाउँपालिकाले सम्पादन गर्ने १० कार्य क्षेत्रहरु यसप्रकार छन् : (१) शासकीय प्रबन्ध, (२) सगठन तथा प्रशासन, (३) वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन, (४) वित्तिय एवं आर्थिक व्यवस्थापन, (५) सार्वजनिक सेवा प्रवाह, (६) न्यायिक कार्य सम्पादन, (७) भौतिक पूर्वाधार, (८) सामाजिक समावेशीकरण, (९) वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन, (१०) सहकार्य र समन्वय । यी दश कार्यक्षेत्रहरुलाई व्यवस्थापकीय दृष्टिले देहायका चौविस उपक्षेत्रहरुमा वर्गिकरण गरी यिनीहरुको विषय रुपमा व्यापक विश्लेषण गरी प्रत्येक क्षमताको लेखाजोखा गरिएको छ र यसैको आधारमा क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

उपरोक्त २४ उपक्षेत्रहरु यसप्रकार छन् : (१) योजना व्यवस्थापन, (२) सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन, (३) स्थानीय उद्यमशिलताको विकास, (४) जनशक्ति अवस्था, (५) शिक्षा व्यवस्थापन, (६) न्यायिक कार्यसम्पादन, (७) सामुदायिक परिचालन, (८) सामाजिक सुरक्षा, (९) फोहरमैला व्यवस्थापन, (१०) भवन निर्माण मापदण्ड, (११) पूर्वाधार निर्माण तथा व्यवस्थापन, (१२) उपभोक्ता समिति, (१३) बस्ती विकास, (१४) नागरिक बडापत्र तथा कार्यसंस्कृति, (१५) अधिकार प्रत्यायोजन, (१६) वातावरण व्यवस्थापन, (१७) जनस्वास्थ्य तथा अस्पताल व्यवस्थापन, (१८) सूचना प्रविधिको प्रयोग, (१९) प्रशिक्षणतथा सेवा प्रवाह, (२०) आन्तरिक आय व्यवस्थापन, (२१) शहरी विकास, (२२) बेरोजगारको व्यवस्थापन, (२३) विपद् व्यवस्थापन र (२४) विविध ।

१.७. अध्ययनका सीमाहरु

- आर्थिक वर्षको अन्तिम महिना, अवरुद्ध यातायात सेवा लगायतका विषयहरु यो अध्ययनका सीमा हुन् ।
- पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु तथा केही पदाधिकारीहरु सँग छलफल र अन्तरकृयालाई मुख्य आधारमानि तयार पारिएकोले स्थानीय, वर्गीय एवम् समूहगत स्वार्थले प्रभाव पारेको हुन सक्छन् ।
- पालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट पेश गर्ने तथा पास गर्ने अवधि यसै असार महिनामा रहेकोले पदाधिकारी तथा कर्मचारी एकपटक भन्दा बढी प्रत्यक्ष रुपबाट भेटघाट तथा छलफल गर्न सकिएन ।
- यस योजना तयार भई कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोत साधन संघ, प्रदेश र गाउँपालिकार नगरक्षेत्रमा कार्यरत साभेदारहरुबाट उपलब्धता हुने अपेक्षा गरिए तापनि आवश्यक स्रोतको सुनिश्चितता भने हुन सकेको छैन ।

१.८. प्रतिवेदनको स्वरूप

स्थानीय तहहरुको क्षमता विकासका लागि आपूर्ति (Supply) तथा मागमा (Demand) आधारित क्षमता विकासको अवधारणा अबलम्बन गरिएको छ । यसो गर्नुको पछाडि यो पालिकाले भविष्यमा सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरुलाई समेत आँकलन गर्ने प्रयासलाई समेत दर्शाइएको छ । स्थानीय तहहरुले जनतालाई प्रदान गर्ने सार्वजनिक सेवा तथा सुविधाहरु बढी प्रभावकारी बनाउन पालिकाको क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रमहरु केन्द्रित रहेका छन् भने मागमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु पालिका र सरोकारवालाहरुको आफ्नै विशेषताको आधारमा देखिएका क्षमताको आवश्यकतालाई सम्बोधन गरिएको छ । आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकास कार्यक्रमहरु लागु गर्न पालिकाले बढी अनुदान प्राप्त गर्ने कुराहरुमा केन्द्रित गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

यो क्षमता विकास योजना चार खण्डमा विभाजन गरिएको छ । पहिलो परिच्छेद परिचयात्मक खण्डको रुपमा रहेको छ भने दोस्रो खण्डमा क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण रहेको छ । तेस्रो खण्डमा क्षमता विकास योजनाका उद्देश्य रणनीति र कार्ययोजना एवं चौथो परिच्छेदमा निश्कर्ष एवं सुझावहरु रहेकाछन् ।

परिच्छेद २ : क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान र विश्लेषण

२.१. क्षमता आवश्यकता पहिचान

क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक वित्तीय तथा भौतिक श्रोत साधनको कमी स्वयंमा एक चुनौती रहेको छ । योजना विनाको कार्यान्वयन फितलो हुन्छ भने योजना बनाई सो कार्यान्वयन हुन नसक्नु पनि ठीक हुँदैन । यस पालिकाको आगामी तीन वर्षको क्षमता विकास कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचानको पक्षलाई ध्यान दिइएको छ ।

पालिकाको यो क्षमता विकास कार्ययोजना सफल र उदाहरणीय बन्न सकोस् भन्ने अभिप्रायले पालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी जुटन सक्ने श्रोतको अनुमान तथ्यपरख रुपमा प्रस्तुत गरिएकोले यसको अपनत्व वृद्धि हुन गई सफलताको विश्वास लिन सकिने अपेक्षा राखिएको छ ।

२.२. क्षमता विकास लेखाजोखा

गाउँपालिकाको क्षमता आवश्यकता पहिचान गर्नु अगाडि हाल विद्यमान क्षमता स्थितिको लेखाजोखा गर्नु आवश्यक देखिन्छ । यस कार्यको लागि विषय विज्ञहरुले सभापोखरी गाउँपालिकाको स्थलगत अध्ययन भ्रमण गरी पालिकाको अध्यक्ष ,उपाध्यक्ष,प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखाका कर्मचारीहरु, वडाध्यक्ष, वडा सचिवहरूसँग प्रत्यक्ष भेटघाट र अन्तरक्रिया गरी विवरण प्राप्त गरिएको थियो । यसैको आधार समेतमा गरिएको नगरपालिकाको क्षमता लेखाजोखा देहाय बमोजिम गरिएको छ ।

सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता लेखाजोखा र अन्तराल पहिचान

१. मानव संशाधन अवस्था विश्लेषण

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
अध्यक्ष	सभाको कार्यसूची, बैठक आह्वान र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने	- गा.पा बैठक संचालन सम्बन्धी कार्याविधि २०७४ कार्यान्वयनमा - वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमै पेश गरेको जस्तै-आ.व. ०७७/७८ को बजेट असार १० गते पेश गरी पारित भएको	- आन्तरिक आयको हिंसा बढ्न नसकेको - दोस्रोपटक निर्वाचित जन प्रतिनिधिलाई काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारी विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम नभएको	- आन्तरिक आयको वृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम - जन प्रतिनिधिको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारी विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम	मानव संशाधन मानव संशाधन
	कानुन निर्माण सम्बन्धी	गा पा संचालनको लागी ४७ वटा ऐन तथा निर्देशिका तयार भएको	- सेवा प्रवाह तथा स्थानीय विकास सम्बन्धमा अन्य कानुन निर्माण नभएको - कानुन तर्जुमा गर्न विज्ञ जनशक्ति नभएको	- कानुन निर्माण सम्बन्धी प्रशिक्षण - कानुन तर्जुमा विज्ञ वा जनशक्तिको व्यवस्थापन	मानव संशाधन संस्थागत

	प्रशासकीय तथा आर्थिक व्यवस्था सम्बन्धी	सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन भएको		सुशासन, नेतृत्व विकासलगायत व्यवस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संसाधन
उपाध्यक्ष	विभिन्न समितिको संयोजक भई काम गर्ने अनुगमन समितिको संयोजक भई काम गर्ने	- न्यायिक समितिको संयोजक भई विगतका उपाध्यक्षले समयमै प्रतिवेदन पेश गरेको - बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक भई विगतका उपाध्यक्षले काम गरेको	- नयाँ उपाध्यक्ष निर्वाचित भएको र यस सम्बन्धी तालिम प्राप्त नभएको - बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र अनुगमन तथा मुल्यांकनका विषयक सीपमलूक क्षमता सम्बन्धी तालिम प्राप्त नभएको	- न्यायीक कार्यक्षेत्र, निरूपण र निर्णय प्रकृया सम्बन्धी कार्यविधि - विकास आयोजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकनका विषयक सीपमलूक क्षमता विकास कार्यक्रम	मानव संसाधन प्रणालीगत
बडा अध्यक्ष	- स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा गर्ने - सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने	नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए बमोजिमको सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने कार्य निरन्तर भइरहेको	- दक्ष कर्मचारीको अभावमा गुणस्तरीय कार्यमा बाधा पुगेको - योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षाको कार्य दक्षतामा कमी भएको	योजना कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत तालिम	मानव संसाधन
कार्यपालिका सदस्य	- विषयगत क्षेत्रको संयोजक रहने सम्बन्धी - कार्यपालिकाले तोकेको कार्य सम्बन्धी	गाउँ कार्यपालिकाको बैठकमा उपस्थित हुने गरेको । स्थानिय सरकार संचालन ऐन बारे जानकारी नभएको ।	काम कर्तव्य र अधिकार बारे प्रशिक्षण नपाएकोले प्रस्ताव राख्न नसकेको ।	संयोजनको अवधारणा र संयोजकको भुमिका सम्बन्धमा सीपमलूक तालीम जनस्तरमा छलफलगरी प्रस्ताव लेखनको सीपमलूक तालीम	मानव संसाधन
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी	सबै प्रकारका बैठकहरु समयमै बोलाइ संचालन गर्ने गरेको	आलेप तथा मलेपका बेरुजुहरु लक्ष्य निर्धारण गरी फछ्यौट नगराएको	सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी आधारभूत तालीम	मानव संसाधन

	● योजना, सार्वजनिक खरिद, आर्थिक प्रशासन तथा लेखा परीक्षण सम्बन्धी ● अनुगमन, मुल्यांकन सम्बन्धी	● कार्यपालिकाको प्रतिनिधित्व गरी अन्तर सरकारी निकायको बैठकमा भाग लिने गरेको	● खरिदको गुरुयोजना तथा योजना नबनाएको	● पदाधिकारीको आचार संहिताको तर्जुमा ● सम्पूर्ण कर्मचारीलाई कार्य व्यवहार र अनुशासन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	मानव संसाधन मानव संसाधन
२.विषयगत शाखाहरु					
क) प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा	१. आवधिक योजना तयार गर्ने २. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने ३. स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम समिति, स्थानीय विकास समस्या समाधान समितिलाई सचिवालय सेवा प्रदान गर्ने ४. परियोजना बैंक तयार गर्ने ५. सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्ने	● आवधिक योजना तयार नभएको ● पालिकाका पदाधिकारीको आचार संहिता, २०७५ कार्यान्वयनमा आएको ● वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने गरेको ● स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम समिति, स्थानीय विकास समस्या समाधान समितिलाई सचिवालय सेवा प्रदान गर्ने गरेको	● जनशक्तिको अभाव भएको ● सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षण निर्धारित समयमा नभएको ● कर्मचारीको हकमा संघीयता निजामती आचार संहिता लागु भएको ● योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन तयार नभएको ● मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार नभएको ● नागरिक वडापत्र वार्षिक रुपमा अद्यावधिक हुने नगरेको	● आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण ● अनुगमन मुल्यांकनको सीपमुलक तालीम ● सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको ढाँचा निर्धारण ● कार्यालय व्यवस्थापन तथा सञ्चालन पद्धतिसम्बन्धी प्रशिक्षण ● सम्पूर्ण कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई कार्य	मानव संसाधन मानव संसाधन प्रणालीगत

	६. O & M Survey गर्ने ७. कर्मचारीको कार्यविवरण तयार गर्ने ८. पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको आचार संहिता	● कर्मचारीको कार्यविवरण सामान्यतया गर्ने गरेको । ● मानवसंसाधन कार्यविधि भएको ● सभापोखरी गाउँपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	● अन्तर शाखा समन्वयमा कमी ● O & M Survey नभएको ● परियोजना बैंक तयार नभएको ● पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको आचारसंहिता तयार नभएको	व्यवहार, आचार संहिता र अनुशासन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	
ख) पुर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	१. सहरी विकास तथा बस्ती विकास विकास सम्बन्धी नीति तयार, कार्यान्वयन एवं अनुगमन गर्ने २. यातायात सम्बन्धी ३. भवन सम्बन्धी मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ४. राष्ट्रिय भवन संहिता बमोजिम अनुगमन र नियमन ५. वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन	● भवन निर्माण तथा घरनक्शा पास मापदण्ड, २०७६ भएको । ● पालिकासम्म मोटरबाटो पुगेको । ● पालिकाको भवन निर्माधिन रहेको ।	● सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीति तयार नभएको ● भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS लागु नभएको ● बस्ती विकास कार्यविधि नभएको ● यातायात तथा सवारी व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको ● वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको	● सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीतिको तयारी ● भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS को कार्यान्वयन ● वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी	संस्थागत संस्थागत

ग) स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास शाखा	१. नगर स्तरीय अस्पतालको स्थापना र संचालन २. नगर स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई एवं पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी ३. खाद्य पदार्थको गुणस्तर सम्बन्धी ४. स्वच्छ खानेपानी सम्बन्धी ५. स्वास्थ्यजन्य फोहरमैला व्यवस्थापन ६. परिवार नियोजन, मातृशिशु कल्याण, महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी ७. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी ८. स्वदेशी तथा विदेशी श्रमिकहरुको लगत तथा सूचना व्यवस्थापन ९. बेरोजगारीको तथ्यांक संकलन गर्ने	● सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आवद्ध लाभग्राहीहरुको तीन पुस्तै विवरण अद्यावधिक गरेको ● स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, सम्बन्धी निर्देशिका २०७६ भएको । ● “गैरसरकारी संघ संस्थाको परियोजना स्वीकृति, संचालन र समन्वय सम्बन्धी निर्देशिका २०७६” भएको ● पालिकामा ५ शैयाको अस्पताल भएको ● प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य इकाई भवन रहेको ● बाल स्वास्थ्य संचालनमा भएको ● जेष्ठ नागरिक घर दैलो कार्यक्रम संचालन भएको ● गैरसरकारी संस्थासँग साभेदारी तथा सहकार्य भएको ।	● पालिकास्तरीय अस्पताल नभएको । ● एम्बुलेन्स संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● पूनरताजगी (refreshment) कार्यक्रम नभएको ● स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ● अनाथ बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि नभएको ● फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन नभएको	● सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी चेतानमूलक अभिमुखीकरण कार्यक्रम ● फोहर मैला व्यवस्थापन ऐनको तर्जुमा ● “गैरसरकारी संघ संस्थाको परियोजना स्वीकृति, संचालन र समन्वय सम्बन्धी निर्देशिका कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यक्रम	मानव संसाधन संस्थागत प्रणालीगत
--	--	--	--	--	---

घ) शिक्षा, युवा तथा खेलकूद शाखा	- बालविकास, आधारभूत शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, विशेष शिक्षा सम्बन्धी - गुठी एवं सहकारी विद्यालय - प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम सम्बन्धी - विद्यालयको नक्सान, स्वीकृति, अनुमति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विद्यालयको नामाकरण आदि - विद्यालयहरूको जग्गा तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन एवं अभिलेख - विद्यालय शिक्षकहरूको दरबन्दी एवं पदपूर्ति व्यवस्था - आधारभूत तहको परिक्षा संचालन - निःशुल्क शिक्षा तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन - शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि तथा पाठ्य सामग्रीको वितरण	- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक संघ र बाल क्लबको क्षमता अभिवृद्धि बजेट व्यवस्थापन गरेको - गाउँ शिक्षा समितीको गठन भएको - विद्यालय शिक्षा संचालन व्यवस्थापन तथा नियमनका लागि शिक्षा कार्यविधि २०७६ भएको - पाठ्यसामग्रीको वितरण गर्ने गरेको - विद्यालयहरूको जग्गा तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन एवं अभिलेख नभएको - आधारभूत तहको परिक्षा संचालन गाउँपालिकाबाटै हुनेगरेको । - सामुदायिक विद्यालयमा जाने अनुदान अनुगमन र नियमन गर्ने गरेको । - नगर स्तरीय खेलकूद प्रतियोगिता हुने गरेको ।	- सामुदायिक विद्यालय तथा बालविकास केन्द्रहरूलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - पुस्तकालय तथा वाचनालयको स्थापना नभएको - पालिकामा विद्यमान जनशक्तिबाट विद्यालयहरूको अनुगमन गर्न कठिन भएको - पालिकामा कृषि, पशु, होटल व्यवस्थापन विषयको शिक्षणको आवश्यकता - शिक्षक तथा कर्मचारीको पेशागत क्षमता विकास तर्फ खास काम हुन नसकेको	–अनुदान परिचालन सम्बन्धी कार्यविधिको तयारी – अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम –प्रविधिक विषयक शिक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम – –विद्यालयका कर्मचारीहरूका लागि सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी सीपमूलक तालीम	प्रणालीगत मानव संसाधन मानव संसाधन मानव संसाधन
---------------------------------	--	--	--	---	---

	१०. नगर स्तरीय खेलकूद तथा खेलकूद समिति				
ड) आर्थिक प्रशासन शाखा	१. आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने २. एकीकृत सम्पत्तिको व्यवस्थापन ३. अन्तिम लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन ४. एकीकृत आर्थिक विवरणको तयारी	विनियोजन ऐन, २०७७ चालु रहेको	- सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर तयार नभएको - मासिक प्रतिवेदन तथा सूचनाहरु वेभसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने नगरेको - बेरुजु फछ्यौट एवं फरफारक सन्तोषजनक नभएको - आर्थिक विवरणको तयारीमा ल्गक्व को प्रयोग नगरेको	- सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर - बेरुजु फछ्यौट कार्य योजना तथा तालिकाबद्ध कार्यको तर्जुमा - Electric Fund Transfer(EFT) Process - आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग सम्बन्धमा अभ्यासमुलक प्रशिक्षण	संस्थागत प्रणालीगत प्रणालीगत प्रणालीगत
च) कृषि/ पुश विकाश शाखा	५. कृषि सेवा सम्बन्धी ६. पशु सेवा सम्बन्धी ७. बीउ बिजन, मलखाद, रसायन तथा औषधीको आपूर्ति र नियमन ८. कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि ९. कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण	- फलफुलमा लिचि सुन्तला कागती कफि किवि विरुवा वितरण - पशुमा औषधि घास पात को बिउ बेर्ना वितरण - बाखा बंगुर वितरण - पशु कृषि तालिम इच्छुक कृषकलाई प्रदान	- कृषि कार्यक्रम संचालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - पशु स्वास्थ्य संचालन कार्यविधि नभएको - बीउ बिजन, मलखाद, रसायन तथा औषधी र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको	- प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम - बीउ बिजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा - कृषकहरुका लागि उन्नत प्रविधि तालीम संचालन	मानव संसाधन प्रणालीगत

छ) आन्तरिक लेखा परीक्षण ईकाई	१. न.पा. को आर्थिक कारोवारको आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने २. अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि न.पा. को लेखा श्रेस्तालाई दुरुस्त तथा तयारी हालतमा राख्न लगाउने	● आन्तरिक लेखा परीक्षणको लागि आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाईमा छुट्टै कर्मचारी व्यवस्था नभएको	● आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन नभएको ● वर्षमा एक पटक प्रतिवेदन दिने गरेको	● आन्तरिक लेखा परीक्षणको लागि आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाई गठन ● आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शनको तयारी ● आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्बन्धित कर्मचारीहरुको पेशागत विकास कार्यक्रम	संस्थागत प्रणालीगत मानव संसाधन
अन्य कार्य					
स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन	● सार्वजनिक सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग गर्ने ● व्यक्तिगत घटना र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पञ्जिकरण	● स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्डको तर्जुमा गरी सूचना केन्द्र नभएको ● सार्वजनिक सम्पत्तिको ढाँचागत अभिलेख नभएको	● स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्ड नभएको ● नवीनतम प्रविधिको आधारमा सम्पन्न योजना तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको ढाँचागत रुपमा अभिलेख	स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्डको तर्जुमा VERSP (Vital Event Registration and Social Protection MIS) सम्बन्धी सीपमूलक तालीम	प्रणालीगत
बेरोजगारको तथ्यांक संकलन	● बेरोजगार, श्रमिक, दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक संकलन र रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन ● वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना, वित्तीय साक्षरता, सीपमूलक तालिमको संचालन	● बेरोजगारको तथ्यांक संकलन भएको श्रमिक संख्या ३९५ आव २०७८/०७९ मा देखिन्छ ● प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा आर्थिक उत्पादन र उपयोगिता	● बेरोजगार, श्रमिक, दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन नभएको ● वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना, वित्तीय साक्षरता, सीपमूलक तालिमको संचालन	● बेरोजगार, श्रमिक आदिको तथ्यांक संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन ● रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उद्यमशिलता को उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि	संस्थागत प्रणालीगत

	● रोजगारीबाट फर्किएकाहरूको ज्ञान, सीप र उद्यमशिलताको उपयोग	बढाउने कार्यमा रोजगारी दिएको	● रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उद्यमशिलताको उपयोग गर्ने कार्यविधि नभएको		
जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन	● जेष्ठ नागरिकलगायतका लागि सेवा र आश्रय केन्द्रको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने ● अनाथ, असहायलगायतका लागि पुनस्थापना केन्द्र संचालन र व्यवस्थापन गर्ने		● जेष्ठ नागरिकलगायतको लागि आश्रय केन्द्र स्थापना गरी व्यवस्थापन नभएको ● जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण कार्यविधि नभएको	● जेष्ठ नागरिक लगायतको लागि आश्रय केन्द्रको स्थापना ● जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि	संस्थागत प्रणालीगत
नगर प्रहरी	● नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति तथा कानून, ● सरकारी जग्गा, भवन, सम्पदा आदिको संरक्षण र सुरक्षा ● विपद् व्यवस्थापन गर्ने		● सवारी साधन संचालन कार्यविधिको व्यवस्था नभएको ● यन्त्र उपकरण र संचार सेटको व्यवस्था नभएको	● सवारी साधनको व्यवस्थापन कार्यविधि ● नगर प्रहरी कक्षको व्यवस्था	प्रणालीगत संस्थागत
सहकारी संस्था	● सहकारी संस्थाको नीति, कानून, मापदण्ड एवं नियमन ● स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गराउने	● सहकारी संस्था सम्बन्धी ऐन २०७६ बनेको ● सहकारी संस्था सम्बन्धी काम गर्न कर्मचारीको व्यवस्था भएको	● सहकारी संस्थाको अभिलेखन, प्रतिवेदन तथा अनुगमनको स्पष्ट व्यवस्था नभएको	● सहकारी संचालन कार्यविधिको तयारी ● सहकारी संस्थाको अनुगमन तथा नियमनका लागि कोपोमिस सम्बन्धी सीपमूलक प्रशिक्षण	प्रणालीगत मानव संसाधन

२. संस्थागत विश्लेषण

२.१. संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकनको आधारमा

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
१. शासकीय प्रबन्ध	९	६			
१.१.१. सभाको संचालन प्रकृया	१	०.७५	अन्तराल देखिएको		
१.१.२. कार्यपालिकाको निर्णय प्रकृया	१	०.७५	अन्तराल देखिएको		
१.१.३. सभा/कार्यपालिकाकाले बनाएका स्थानीय कानून (ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरूको सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.२.१. सभा र कार्यपालिकाका समिति/उपसमिति संचालन सम्बन्धी कार्यविधि	१	०.५	स्थानीय शासन संचालन ऐनमा व्यवस्था भएका यस कार्यपालिकाका सबै समिति उपसमितिहरूको बैठक र सभा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण भइ नसकेको		
१.२.२. कार्यपालिकाको बैठक संचालन (बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्य सूची उपलब्ध गराउने, गणपुरक संख्या, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदी)	१	०.५	अन्तराल देखिएको		
१.२.३. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	१	०	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका कार्यविधि तयार नभएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
१.२.४ स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको सम्पत्ति विवरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
१.३.१ मूल्याङ्कन अवधिमा बसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या	१	०.५	महिनामा कम्तीमा १ पटक बैठक बसी पुर्व निर्णयहरुको कार्यान्वयन अवस्था बारेमा समीक्षा गर्ने नगरिएको		
१.३.२ लेखा प्रणालीमा SUTRA को प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२. संगठन तथा प्रशासन	८	२.७५			
२.१.१ गाउँ/नगरपालिकाको क्षमता विकास	१	०	क्षमता विकास योजना नभएको	क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	प्रणालीगत
२.१.२ प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण	१	०.७५	संघ र प्रदेशलाई पठाउनु पर्ने विवरणहरु तोकिएको समयमा नपठाइएको, कार्यालयको वेभसाइटमा ती विवरणहरु नराखिएको		
२.२.१ विषयगत विभाग/महाशाखा शाखा/ उपशाखा/एकाइहरु एवं जनशक्तिको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्यविवरण	१	०	कार्यपालिकाको सबै जनशक्तिको कार्यविवरण तयार नभएको र त्यस्ता विवरणहरु वेभसाइटमा पनि नराखिएको		
२.२.२. स्थायी पदपूर्ति नगर्ने भनिएका पदहरुमा करारबाट मात्र पदपूर्ति	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२.२.३. कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन सम्भौता	१	०	गाउँपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबीच कार्य सम्पादन सम्भौता नभएको	कार्यसम्पादन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रणालीगत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
२.३.१. जनशक्ति क्षमता विकासमा लगानी	१	०	कूल चालू खर्चको १.५ प्रतिशतभन्दा बढी जनशक्ति क्षमता विकासमा खर्च नभएको	जनशक्ति विकासमा लगानी सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
२.३.२ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको उपस्थिति दिन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
२.३.३. क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको सहभागिता	१	०	समग्र पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागिता नभएको	क्षमता विकास योजनामा पदाधिकारी तथा कर्मचारी सहभागिताको महत्व सम्बन्धी अभिमुखीकरण	संस्थागत
३. वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११	४.७५			
३.१.१. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा	१	०	एकीकृत भूउपयोग योजना, यातायात गुरुयोजना, वातावरण व्यवस्थापन योजना समेत समावेश भएको GIS मा आधारित क्षेत्रगत योजना (Spatial Plan) मा आधारित आवधिक विकास योजना नबनेको साथै मध्यमकालिन खर्च संरचना सहितको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा नभएको	आवधिक योजना, बजेट तर्जुमा र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संसाधन
३.१.२. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय	१	०.७५	अन्तराल नदेखिएको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
३.२.१. दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण	१	०	दिगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण गर्न नीति तथा कार्ययोजना नभएको तथा वार्षिक योजनामा समावेश नभएको	दिगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण सम्बन्धी नीति, कार्ययोजना र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संसाधन
३.२.२. विषयक्षेत्रगत रुपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण	१	१	प्राथमिकता क्षेत्र निर्धारण गरी विषय क्षेत्रगत रुपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण गरी सोही अनुरूप बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा भएको		
३.२.३. बजेट प्रस्तुती तथा स्वीकृति	१	१	असार १० गतेभित्र बजेट प्रस्तुत भई असार मसान्तभित्र स्वीकृत हुने गरेको पाइएको		
३.२.४. गैरसरकारी संघ संस्थाहरुले गाउँ/नगरसभाबाट पारित गरी योजना कार्यान्वयन	१	०	सबै गैससका कार्यक्रमहरु गाउँपालिकाको वार्षिक योजना कार्यक्रममा समावेश भई कार्यान्वयनमा नआएको	गैसस कार्यक्रमलाई पालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संस्थागत
३.३.१. कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा	१	०	कुल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा २० प्रतिशत नपुगेको		
३.३.२. पाँच लाखभन्दा कम लागतका योजनाले कूल पूँजीगत बजेटको ओगटेको हिस्सा	१	०.५	कूल पूँजीगत बजेटको हिस्सामा ५ लाखभन्दा कम लागतका आयोजनाहरु ३० प्रतिशतभन्दा बढी नै भएको		
३.३.३. वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धि गत वर्षको तुलनामा	१	०	वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धि गत वर्षको तुलनामा १० प्रतिशतभन्दा बढी हुनु पर्नेमा नभएको		
३.३.४. गैसस मार्फत योजना कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा गै.स.स. को नगद लागत साभेदारी	१	०	गैससको नगद लागत साभेदारी ३० प्रतिशत नपुगेको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
३.३.५. समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजनाहरुमा लागत साभेदारीका लागि विनियोजित बजेट	१	०	कार्यविधि तयार भएपनि कार्यविधि अनुसार लागत साभेदारी नभएको	लागत साभेदारी सम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा	प्रणालीगत
४. वित्तिय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	११	७.२५			
४.१.१ आन्तरिक स्रोत	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.१.२. वित्तिय अनुशासन	१	१	अन्तिम लेखापरीक्षणले औल्याएको बेरुजु कूल खर्चको १ प्रतिशतभन्दा बढी हुने गरेको		
४.२.१ आय व्ययको वर्गिकरण तथा लेखांकनका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
४.२.२. आय र व्ययको विवरण सार्वजनिकीकरण	१	१	पूर्ण रुपमा प्रयोग गरिएको		
४.२.३. प्रचलित कानुन अनुसार खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन	१	०.५	खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार भई पुर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा नआएको	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संशोधन
४.२.४. वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा	१	०	गत आ.व. को वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा चालु आ.व. को पहिलो चौमासिक भित्र सम्पन्न गरि समिक्षा प्रतिवेदन सार्वजनिक नगरेको		

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
४.३.१. रकमान्तर	१	१	सभाबाट स्वीकृत गरेको कार्यक्रममा तोकिएको बजेटको सीमा र शीर्षक भित्र मात्र खर्च भई रकमान्तर नगरेको		
४.३.२. प्रशासनिक खर्च	१	०.५	अन्तराल देखिएको		
४.३.३. पूँजीगत खर्च	१	०	पूँजीगत खर्चतर्फ बजेटको ८० प्रतिशतभन्दा कम हुने गरेको	चौमासिकगत खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्ययोजना	प्रणालीगत
४.३.४. राजस्व संकलन	१	०.५	राजस्व संकलन अनुमानको ९० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको	राजस्व संकलनको कार्यविधि सहज बनाउने	संस्थागत
४.३.५. खर्च गर्ने अख्तियारी	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
५. सेवा प्रवाह	१६	४.५			
५.१.१. सेवा प्रवाह	१	०	नागरिक उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवाका सम्बन्धमा कार्यपालिकामा छलफल भई निर्णय हुनु पर्ने र त्यस्ता निर्णयहरु पुर्ण रुपमा कार्यान्वयन भएको नपाइएको		
५.१.२. वडाले उपलब्ध गराउने सेवा	१	०.५	वडाले उपलब्ध गराउने सेवा प्रदान गर्न सबै वडामा आफ्नै भवन नभएको		
५.१.३. सेवा प्रतिको सन्तुष्टि	१	०	सेवा प्रवाहबाट सेवाग्राही पुर्ण सन्तुष्ट भएको प्रतिवेदन नभएको	एकीकृत सेवा प्रवाह सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रणालीगत
५.२.१. सेवा प्रवाहमा प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेशन वा कम्प्युटर विलिङ प्रविधिको प्रयोग	१	०	सेवा प्रवाहमा टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेशन प्रणालीहरु प्रयोग नभएको	टोकन प्रणाली तथा अनलाइन रजिष्ट्रेशन कार्यान्वयन पद्धति तर्जुमा	प्रणालीगत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
५.२.२. सेवा प्रवाहको मापदण्ड (SOP)	१	०	सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार नभएको	विषय विज्ञको सेवा मार्फत SOP बनाउने	प्रणालीगत
५.२.३. बैकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी	१	०.५	सबै भुक्तानीहरु बैकिङ प्रणालीद्वारा नभएको, E-payment लागु नभएको		
५.२.४. वडामा सेवा प्रवाहको वैकल्पिक व्यवस्था	१	१	वडामा सेवा प्रवाहको वैकल्पिक व्यवस्था नभएको		
५.३.१. गुनासो फछ्योर्ट	१	०	गुनासोको अभिलेख राखी सो मध्ये ८० प्रतिशतभन्दा बढी सम्बोधन हुने गरेको नपाइएको	गुनासो सुन्ने कर्मचारी तोक्ने र निजलाई प्रशिक्षण	प्रणालीगत
५.३.२. सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खाता मार्फत भुक्तानी	१	०	सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने कुल लाभग्राही मध्ये दुइतिहाइ भन्दा बढीलाई बैंक खाता मार्फत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था भएको		
५.३.३. जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्म दर्ता संख्या	१	०	कुल जन्म मध्ये ९० प्रतिशत भन्दा बढीको ३५ दिन भित्र दर्ता हुने नगरेको	तोकिएको समयभित्र जन्म दर्ता हुने प्रबन्ध मिलाउने	प्रणालीगत
५.३.४. सार्वजनिक सुनुवाई	१	०	चौमासिकमा कम्तीमा १ पटक पनि सार्वजनिक सुनुवाई नभएको	प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा १ पटक सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य रुपमा गर्ने	प्रणालीगत
५.३.५. सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग	१	०	पालिकाको सबै वडामा घुम्ती सेवाहरु संचालन गर्ने नगरेको		
५.३.६. शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच	१	१			
५.३.७. स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच	१	१			

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
५.३.८. कृषि र पशु सेवा	१	०.५	स्थापना भएका सबै कृषि तथा पशु सेवा केन्द्रहरुमा जनशक्ति तथा सेवाग्राहीबाट भएका माग अनुसारको सेवा र प्रविधि उपलब्ध नभएको	- जनशक्ति व्यवस्था गर्ने - उपकरण र प्रविधिको व्यवस्था गर्ने	संस्थागत मानव संसाधन
५.३.९. स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरण	१	०	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणका लागि नीतिगत एवं कार्यक्रमगत व्यवस्था नभएका	- नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा - बजारीकरणको व्यवस्था	प्रणालीगत
६. न्यायिक कार्य सम्पादन	७	३			
६.१.१. न्याय सम्पादन	१	०	अन्तराल देखिएको		
६.२.१. मेलमिलापकर्ताको व्यवस्थापन	१	०	सुचीकृत भएका मेलमिलापकर्ताहरुबाट मात्र मिलापत्र गराउनु पर्ने व्यवस्था नभएको		
६.२.२. न्याय समितिको प्रकृया	१	१	न्यायिक समितिको निर्णयहरु सर्वसम्मत हुने गरेको देखिएको		
६.२.३. न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली	१	०	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन सभामा पेश भइ छलफल हुने नगरेको		
६.३.१. उजूरी फछ्यौट	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
६.३.२. न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन	१	१	अन्तराल नदेखिएको		
६.३.३. मेलमिलाप केन्द्र गठन	१	०	गाउँ सभामा न्यायिक समितिको प्रतिवेदन छलफल हुने नगरेको		
७. भौतिक पूर्वाधार	१३	४.५			

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
७.१.१. सडक यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण	१	०	- सडक यातायात गुरुयोजना भए पनि सो अनुसार सडक निर्माण भएको नदेखिएको - सडक यातायात गुरुयोजनाले तोकेका सडकको लम्बाइ लगायतका क्षेत्राधिकार अनुसार नक्सा पास हुने नगरेको - गुरुयोजना अनुसार वार्षिक लक्ष्यको ८० प्रतिशत प्रगति भएको नदेखिएको	सडक यातायात गुरुयोजनाले तोकेको लक्ष्य अनुसार ८० प्रतिशत कार्य सम्पन्न गर्ने	संस्थागत
७.१.२. जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना	१	०	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना तयार भई कार्यान्वयनमा आए पनि कम्तीमा १ वर्षमा एउटा जग्गा एकीकरण, जग्गा विकास वा बस्ती विकास वा सम्पदा संरक्षण योजना कार्यान्वयनमा नआएको	संवेदनशिल भूउपयोग योजनाको तयारी	संस्थागत
७.१.३. भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति	१	०	सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति तथा ऐन तर्जुमा एवं संचालन नभएको	सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति एवं ऐन तर्जुमा गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने	संस्थागत
७.२.१. बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार	१	०	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति एवं पूर्वाधार भएको	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति को तयारी	संस्थागत
७.२.२. निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन	१	०.५	पूर्वाधारहरुको मर्मत संभारको लागि कोष स्थापना नभएको र सो मा लाभग्राहीको योगदान पनि नदेखिएको	उपभोक्ता समितिलाई योजना निर्माण, हस्तान्तरण र संचालन सम्बन्धी प्रशिक्षण	संस्थागत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
७.२.३. योजनाको वातावरणीय अध्ययन-संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)	१	०.५	सबै आयोजनाहरूमा संक्षिप्त एवं प्रारम्भिक IEE र EIA गर्ने नगरिएको	योजनाको वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा	कार्यविधि
७.२.४. राष्ट्रिय भवनसंहिता र मापदण्ड	१	१	राष्ट्रिय भवनसंहिता र स्थानीय भवन मापदण्डको पूर्ण रुपमा पालना भएको		
७.३.१. सडकको विस्तार	१	०.५	सडकको विस्तार गत वर्षको तुलनामा खपिए पनि २५ प्रतिशत नपुगेको		
७.३.२. सडकको स्तर उन्नति	१	०.५	गत आ.व. को तुलनामा १५ प्रतिशतभन्दा बढी सडकको स्तरोन्नति नभएको		
७.३.३. खानेपानी सेवा विस्तार	१	०.५	अघिल्लो वर्षको तुलनामा घरधुरीको २५ प्रतिशतभन्दा कम घरधुरीमा मात्र खानेपानी सेवा विस्तार भएको	लक्ष्य अनुसारको घरधुरीमा खानेपानी सेवा विस्तार गर्ने	प्रणालीगत
७.३.४. वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन स्थिति	१	१	अन्तराल देखिएको		
७.३.५. फोहरमैला व्यवस्थापन	१	०	नीतिगत व्यवस्था भएपनि फोहर विसर्जन केन्द्र बनाई एकीकृत फोहरमैलाको व्यवस्थापन गर्ने गरेको नदेखिएको	फोहरमैला व्यवस्थापनको नीति एवं कार्यविधिको तर्जुमा	संस्थागत
७.३.६. औद्योगिक पूर्वाधार	१	०	औद्योगिक ग्राम निर्माण नै नभएको	औद्योगिक ग्रामसम्बन्धी नीतिगत तर्जुमा	प्रणालीगत मानव संसाधन
८. सामाजिक समावेशीकरण	१०	२			

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
८.१.१. सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण	१	०	- छुवाछुत, सामाजिक कुरिती, अन्धविश्वास, लैंगिक विभेद र हिंसाका घटनाहरूसँग सम्बन्धित उजुरी नआएको - सामाजिक सहिष्णुता र सौहार्दता सहितको समतामूलक समाजको आधार तयार हुन बाँकी - सामाजिक समावेशीकरण नीति तथा कार्यक्रम तयार नभएको	- सामाजिक कुरिती, कुप्रथा, अन्धविश्वास आदि विरुद्ध जनचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण - सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा	प्रणालीगत मानव संसाधन
८.१.२. समानुपातिक सहभागिता	१	१	समिति, उपसमिति एवं कार्यदलहरूमा कानुनले निर्दिष्ट गरेको अंश अनुसार समानुपातिक समावेशीता कायम भएको	समानुपातिक समावेशीता सम्बन्धी प्रशिक्षण	मानव संसाधन
८.२.१. सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१	०			
८.२.२. घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान	१	०			
८.२.३. बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासँग सम्बन्धि कार्यहरु	१	०	अन्धविश्वास, कुरिती, कुप्रथा विरुद्ध जनचेतना तथा क्रियाकलापहरु संचालन नभएको	उपरोक्त तोकिएका कुप्रथा अन्त्यका लागि टोल विकास संस्था परिचालन गरिएको हुने	मानव संसाधन
८.२.४. लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit)	१	०	GESI Audit नभएको, सो गर्ने कार्यक्रम पनि नरहेको	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (जेसी अडिट) गर्ने प्रकृया अपनाइएको र सो अनुसार योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा भएको हुने	मानव संसाधन

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
८.३.१. महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा कमी	१	०.५	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा अघिल्लो आ.व. को तुलनामा २० प्रतिशतभन्दा बढीले कमी नआएको		
८.३.२. बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम लगानी	१	०	यस्ता कार्यक्रमको रोकथामको लागि कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरेको नदेखिएको र लगानी समेत नदेखिएको	सशर्त अनुदान बाहेकका बाँकी बजेटको ०.५ प्रतिशतभन्दा माथि यस कार्यक्रममा बजेट छुट्याइएको हुने	मानव संसाधन
८.३.३. महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या	१	०.५	यो क्षेत्रबाट अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या ३० प्रतिशतभन्दा बढी नभएको	यस सम्बन्धमा कार्यविधि तयार गरी त्यस्तो नेतृत्व तहमा ३० प्रतिशतभन्दा बढीको अध्यक्षता भएको हुने	प्रणालीगत
८.३.४. आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी	१	०	यो क्षेत्रका समुदायको सामाजिक एवं आर्थिक उत्थानमा १० प्रतिशतभन्दा बढी लगानी नभएको	यस्तो लगानी १० प्रतिशतभन्दा माथि भएको हुने	प्रणालीगत
९. वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	२.५			
९.१.१. विपद् व्यवस्थापन	१	०	विपद् व्यवस्थापनका लागि योजना, नीतिगत व्यवस्था आदी नभएको । केवल राहत वितरण भएको	विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय ऐन, रणनीति, कार्ययोजनाको तयारी	प्रणालीगत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
९.२.१. वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य)	१	०	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन भए पनि वायु प्रदूषणको स्तर राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप नभएको	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा नै स्पष्ट देखिने गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको र वायु प्रदूषणको स्तरको राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप भएको हुने	प्रणालीगत
९.२.२. वातावरणमैत्री पूर्वाधार	१	०	वातावरणमैत्री पूर्वाधारको लागि ऐन, नीति तथा वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका पूर्वाधार तयार नभएको	स्थानीय वातावरण ऐन तथा वातावरणमैत्री नीति एवं कार्यक्रमको तर्जुमा	प्रणालीगत
९.२.३. विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन	१	०.५	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन सम्म भएको तर सो अनुसार योजना तर्जुमा भई वार्षिक कार्यक्रममा रहने नगरेको	विपद् जोखिम कार्ययोजना बमोजिम जोखिम क्षेत्र र नक्सांकनको तर्जुमा हुने	प्रणालीगत मानव संसाधन
९.३.१. वातावरणीय क्षेत्र प्रबर्द्धनमा बजेट विनियोजन	१	०.५	बाल उद्यान, खुला क्षेत्र, हरियाली क्षेत्र विस्तारका लागि समानिकरण अनुदानको ३ प्रतिशतभन्दा बढी बजेट विनियोजन र खर्च नभएको चौतारी वा पोखरीहरु वा सडक हरियाली क्षेत्र विस्तार नभएको		
९.३.२. वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता	१	०	वातावरण संरक्षणका ५० प्रतिशतभन्दा बढी कार्यक्रममा यी संस्थाहरुको सहभागिता रहेको नदेखिएको		
९.३.३. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रुपमा)	१	०.५	विपद् व्यवस्थापनको पुर्व तयारी वा प्रतिकार्य वा पुनर्लाभको लागि बजेट व्यवस्था नभएको देखिएको ।		संस्थागत

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
९.३.४. टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	१	०.५	सबै वडाहरूमा टोल विकास संस्था नरहेको	टोल विकास संस्था गठन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा र गठन	प्रणालीगत
९.३.५. एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरूको उपलब्धता	१	०.५	एम्बुलेन्स भएको, दमकल नभएको		प्रणालीगत
१०. सहकार्य र समन्वय	६	०			
१०.१.१. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वय	१	०	सहकार्य र समन्वय सम्बन्धमा संघ र प्रदेशसँग नीतिगत एवं कार्यगत समन्वय गरेर मात्र आफ्ना नीति तथा कार्यक्रम तय गर्ने पद्धति नदेखिएको		
१०.१.२. अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व संकलन आदी)	१	०	हरेक वर्ष कम्तीमा एक क्षेत्रमा सहलगानीका कार्यक्रम संचालन हुनुपर्नेमा सो नभएको	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	संस्थागत
१०.२.१. दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरूको गठन र संचालन	१	०	साभा हित र सरोकारका विषयमा आवश्यक पर्ने संयुक्त समिति गठन भएको नदेखिएको		
१०.३.१. अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण	१		समन्वय र सहजीकरण गर्न संयन्त्र गठन नभएको	संघ र प्रदेशबाट संचालित आयोजना कार्यान्वयनमा	मानव संसाधन

स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	स्वमूल्यांकनमा कमजोर देखिएको सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
				समन्वय, सहजीकरण र समन्वयसम्बन्धमा प्रशिक्षण	
१०.३.२. अन्तर स्थानीय तह साभेदारी	१	०	लागत न्यूनीकरण एवं प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि अन्य स्थानीय तहसँग साभेदारीमा आयोजनाको व्यवस्थापन गर्ने प्रकृया सुरु नभएको		
१०.३.३. जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय	१	०	जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, सुभाष र अनुगमन प्रतिवेदन माथि कार्यपालिकामा छलफल भई आवश्यक निर्णय गर्ने नपाइएको		
जम्मा	१००	३७.५			

३. पूर्वाधार विश्लेषण				
पालिकाको पूर्वाधारको क्षेत्र	विद्यमान पूर्वाधारको अवस्था	अपेक्षित पूर्वाधार	गर्नुपर्ने कार्य वा सुधार	समय सीमा
१. पालिकाको आफ्नै भवन नभएको	भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको ।	पालिकाको आफ्नै भवन निर्माण सम्पन्न भएपछि सेवा प्रवाहमा सुधारको अपेक्षा गरिएको छ ।	सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रशिक्षण	२०८० सम्म
२. फर्निचरको उपलब्धता	पालिकाको आफ्नै भवन नभएको, कारण फर्निचरलगायतका अन्य भौतिक बस्तुको अनुमान गर्न नसकिएको	निर्धारित समयमा नै पालिकाको आफ्नै भवन हुनुपर्ने , फर्निचरलगायतका अन्य भौतिक बस्तुको अनुमान गर्न नसकिएको	–सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रशिक्षण –जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	२०८० सम्म
३. शाखागत विभाजन अनुसारको पूर्वाधार	आफ्नो भवन नभएकोले शाखागत विभाजन अनुसारको भौतिक सुविधामा कमी रहेको			२०८० सम्म

४. समिति उपसमितिहरूको अवस्था विश्लेषण

संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा दिइएको कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
दफा २२.समितिको गठन– पालिकाको सभाले कार्य प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा लेखा समिति, विधायन समिति, प्रशिक्षणसमिति लगायत अन्य समिति र विशेष समितिको गठन गर्न सक्नेछ ।	- सबै समितिहरू नियमित बैठक बस्ने, र बैठकका निर्णयहरू सबै समयमा कार्यान्वयन हुन नसकेको - समितिहरू एवं संयुक्त समितिहरू गठन भइ परिचालनमा आएका	- सबै समितिहरू नियमित बैठकको आवश्यकता देखिएको - बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि तर्जुमा नभएको	- बैठकका एजेण्डाको विषयमा कानूनी प्रावधान तथा विषयगत अवधारणाको आधारमा प्रस्तुती गर्न सक्ने क्षमता विकाससम्बन्धी प्रशिक्षण - बैठक संचालन तथा समितिहरूको क्रियाशीलतासम्बन्धी कार्यविधिको तर्जुमा	मानव संसाधन मानव संसाधन
दफा ६५. स्थानीय राजस्व परामर्श समिति - राजस्व सम्बन्धी नीति ऐन नियम र सो को परिपालना गर्ने, - स्रोत, दर, दायराको निर्णय गर्ने - कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि बारे निर्णय लिने	- नवनिर्वाचित उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा स्थानीय राजस्व परामर्श समिति गठन हुने भनिएकोमा गठन नभएको - दक्ष कर्मचारी तथा जनशक्ती नभएको ।	आन्तरिक आय प्रक्षेपण अनुसार आय संकलन गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको क्षमता कमी भएको	आन्तरिक आयको बार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम अनलाइन माफर्त संकलन गर्न सक्ने क्षमताको विकास	मानव संसाधन
दफा ६६. स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति आयको प्रक्षेपण गर्ने	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठन भएको	–स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति, राजस्व परामर्श समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति जस्ता संयन्त्रहरू	–स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिलगायत सम्बन्धित कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि	–मानव संसाधन

संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा दिइएको कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
- आन्तरिक आय, राजस्वको बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने राजस्व, - वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त हुने र आन्तरिक ऋणबाट प्राप्त हुने - प्रक्षेपित स्रोत साधनको सन्तुलित रूपमा वितरण हुने । - बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने र फागुन महिना भित्र समितिले आफ्नो कार्य गरिसक्नु पर्ने	- आन्तरिक आय, हस्तान्तरणबाट प्राप्त आय र अनुदानको रकमलाई सन्तुलित विकासमा प्राथमिकता दिने - विषयगत शाखा, वडा समितिले निर्धारित समयमा नै आयोजना, कार्यक्रम र अनुमानित बजेट कार्य पालिकामा पेश गर्ने ।	क्रियासिल बनाएमा स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमाको निर्धारण यथार्थपरक हुने । –विषयगत शाखा, वडा समितिले निर्धारित समयमा नै आयोजना, कार्यक्रम र अनुमानित बजेट तर्जुमा गरी कार्य पालिकामा पेश गर्ने छ ।	–आयोजना, कार्यक्रम र अनुमानित बजेट तर्जुमा गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने विधिको तर्जुमा	–प्रणालीगत
दफा ४६. प्रशासन तथा न्यायीक समिति न्यायीक समितिले घरजग्गा विवाद, अन्य व्यक्तिलाई परेको असर, सम्बन्ध विच्छेद, कुटपिट, गाली बेइजति आदि	–इजलास तयार भएको –मेलमिलाप कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७६ तयार भएको न्यायिक समिति बैठक १२ उजुरी दर्ता ६१ मेलमिलाप ३३ अपाङ्गता भएका ९३		–दोस्रो कार्यकालको लागि निर्वाचित पदाधिकारी रहेको इजलासको निर्माण –न्यायीक समितिका सदस्यहरुका लागि कार्यक्षेत्र र न्यायीक निरुपणसम्बन्धी प्रशिक्षण	–संस्थागत

संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा दिइएको कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
दफा ६७. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति - समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने - विषय क्षेत्रगत रुपमा छलफल गर्ने - स्थानीय आवश्यकतालाई हेरेर कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने	- समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गरे पछि मात्र बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने - स्थानीय आवश्यकतालाई विचार गरी कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने	बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण विषय क्षेत्रगत रुपमा स्थानीय आवश्यकतालाई विचार गरी तर्जुमा गर्ने	बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने संरचना र सो को विधिको निर्माण	–संस्थागत

२.३. सभापोखरी गा.पा.को सवल र कमजोर पक्षको आँकलन

सवल पक्ष

गाउँपालिकाको स्थलगत भ्रमण र अन्तरक्रियाको क्रममा अवलोकन, सोधनी, छलफल, प्रश्नावली, प्रतिक्रियाको आधारमा निम्न अनुसार स्वट विश्लेषण गरिएको छ :-

सवल र कमजोर पक्षको विश्लेषण

(क) सवल पक्ष (Strength)	(ख) कमजोर पक्ष (Weakness)
१.संघबाट तयार भएका निर्देशिकाहरु सभापोखरी गाउँपालिकाले आफुले कार्यान्वयनमा ल्याउनुलाई सवल पक्षलाई मान्न सकिन्छ, जस्तै :- -स्थानीय तहको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७७,	१. सेवा प्रवाहमा लागत न्युनिकरण गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह हुन नसकेको ।
२.महिला विरुद्ध हुने हिंसामा कमी आएको ।	२. सेवा प्रवाहमा लागत न्युनिकरण गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह हुन नसकेको ।
३.लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको परीक्षणको व्यवस्था भएको ।	३.जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नभएको ।
४.साक्षरता पालिका घोषणा भएको ।	४.आवधिक प्रतिवेदन र वित्तीय विवरणको प्रेषण हुन नसकेको
५.कर्मचारीहरुमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा बढोत्तरी हुँदै जानु ।	५.आय-व्ययको विवरण कानुनी व्यवस्था बमोजिम सार्वजनिक नभएको ।
६. पालिकामा ५ शैयाको अस्पताल भएको	६. तुलनात्मक लाभ भएको कृषि योग्य जमिनको प्रचुरता सम्बन्धमा लगत नबनाएको
७. पालिकाको ६ वटा वडामध्ये ५ वटाको आफ्नै भवन भएको ।	७.गाउँपालिकामा तालिम प्राप्त जनशक्तिको अभाव,
८. वन, जंगल,खानेपानी लगायत प्राकृतिक स्रोतको प्रचुरताले भरिएको	८.दरबन्दी अनुसारको स्थायी जनशक्तिको पूर्ति नहुनु,
९. स्थानीय जडिबुटी यासाँगुम्बा,रुद्राक्ष,किवी,अलैचीको उत्पादन गर्न सकिने ।	९.आन्तरिक स्रोतको परिचालन हुन नसक्नु,
१०.लघुविद्युत उत्पादन गर्न सकिने हाल ९ मेघावाटको खुवा र २५ वाटको सभाखोला आयोजना ।	१०.आवधिक योजना तर्जुमा हुन नसक्नु,
११.धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थान सभापोखरी भएको ।	११.मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार नगरी वार्षिक बजेट तयार गर्नु
१२.राजस्व सुधार कार्य योजनामा सम्पत्ति कर संकलनसम्बन्धी अध्ययन प्रस्ताव	१२.विभिन्न समितीको बैठक बस्ने सम्बन्धी कार्यविधि नभएको ।
	१३.राजस्व सुधार कार्ययोजना सम्बन्धी दिग्दर्शन, २०७६ अनुरूपको राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार नभएको
	१४.स्थानीय तहको घरजग्गा वहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६
	१५.स्थानीय तहको व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ अनुरूपका कार्यक्रमहरु संचालन नभएको

	१६.नगरपालिकाको संस्थागत प्रबन्ध, सेवा प्रवाह र वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन सम्बन्धी सफ्टवेयर तयार नभएको
(ग) अवसर (Opportunity)	(घ) चुनौती (Threats)
१.प्रदेश १ अन्तर्गत रहेको प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र कलवगडीबाट स्थानीय तहको क्षमता विकास योजनामा यस गाउँपालिका छनौट हुनु एउटा अवसरको रूपमा पाइएको ।	१.संखुवासभाको दुर्गम पालिकाका रूपमा यो पालिका रहेको । भौगोलिक बनावटका कारण विकास निर्माणमा कठिनाई भएको ।
२.राजस्वको दायरा फराकिलो हुदै जानु ।	२.गाउँपालिकाका ६ वटा वडामध्ये अधिकांश वडाहरु ग्रामिण अवस्थामा रहनु
३.अन्तरसरकारी समन्वय र सहजीकरणको व्यवस्था भएको ।	३.शाखा प्रमुखसंग कार्यसम्पादन सम्भौता नभएको ।
४. कर्मचारीहरुमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा बढोत्तरी हुदै जानु ।	४.आन्तरिक आम्दानी कमी भएका कारण गैरसरकारी संस्थासंगको नगद लागत साभेदारी कार्यक्रम संचालन गर्न कठिनाई ।
५. लघुविद्युत उत्पादन गर्न सकिने हाल ९ मेघावाटको खुवा र २५ वाटको सभाखोला आयोजना हुनु।	५.पर्यटकीय गन्तव्यको तुलनात्मक लाभ लिन नसक्नु,
६.सभापोखरी गाउँपालिकामा रहेको प्रसिद्ध स्थल सभापोखरीलाई धार्मिक तथा पर्यटकीय गन्तव्य स्थान बनाउन सकिने,	६.सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी ऐन नियमको प्रचुरमात्रमा जानकारी हुन नसक्नु ।
७. कृषिमा व्यवसायीकरण गरी 'एक वडा, एक उत्पादन' को अवधारणा लागु गरी जनताको आयस्तर बढाउन सकिने,	७.वातावरण मैत्री पुर्वाधारको निर्माण हुन नसक्नु ।
८. गाउँपालिकाको क्षमता मुल्यांकन गर्दा ३७.५ अंकको नतिजा हासिल भएको LISA अध्ययन प्रतिवेदनले देखाएको छ, तापनि यसलाई आगामी दिनमा राम्रो कार्यका लागिअवसरको रूपमा लिने	८.परम्परागत आधारमा खेती गर्ने हुँदा कृषिमा आधुनिकीकरण भई नसक्नु,
९.वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली श्रमिकहरुलाई अल्पकालिन, दीर्घकालिन तालिमको प्रबन्ध, माछाको भुरा उत्पादन तथा वितरणको व्यवस्था, पर्यटन क्षेत्रमा हस्पिटालिटीर गाइडको तालिमको व्यवस्था आदी गर्ने सम्भावना रहेको छ ।	९.राजस्व संकलन कार्य अनुमानको ९०% भन्दा कम हुनु ।
	१०.हरेक वर्ष बेरुजुको रकम बढदै जानु तर फस्यौटको रकम भने एकदम न्यून मात्र भएको ।
	११.दिगो विकासका अन्तराष्ट्रिय लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्न कठिनाई हुनु ।

२.४. गाउँपालिकाको क्षमता विकासका रणनीतिहरु

- योजना तर्जुमा प्रक्रिया र मध्यमकालिन खर्च संरचनाको तयारी र कार्यान्वयन, समन्वय तथा अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका बेरुजुउपर समय मा नै फर्स्यौट गर्ने व्यवस्था मिलाउने
- वित्त व्यवस्थापनका आधारभूत तत्वहरु जस्तै: NEPSAS, SuTRA का विषयमा सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई दक्ष बनाउदै वित्तिय व्यवस्थापनलाई नियमन, पारदर्शी, जवाफदेही, परिणाममुखी एवं यथार्थपरक बनाउने ।
- पालिकालाई आवश्यक पर्ने विभिन्न सफ्टवेयरहरु जस्तै योजना, खरिद, जिन्सी, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सूचना प्रणाली आदिका लागि निर्माण एवं खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- आयकरका दायरा बढाउँदै पालिकाको आन्तरिक आय वृद्धि गर्ने
- सार्वजनिक व्यवस्थापनका नवीनतम आयामहरुको प्रयोग गरी कार्य व्यवहार तथा सरोकारवालाहरुसँगको अन्तरसम्बन्धलाई सुदृढ गर्ने ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुमा ज्ञान, सीप, अवधारणा एवं व्यवहारसम्बन्धी क्षमता विकास गर्ने ।

यस परिच्छेदमा गरिएको क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान, लेखाजोखा, पालिकाको सवल एवं कमजोर पक्षको आँकल एवं सो को आधारमा लिइएको क्षमता विकास रणनीतिमा आधारित रही तयार गरिएको यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास कार्यान्वयन कार्ययोजना परिच्छेद २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

परिच्छेद ३
सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना (२०७९-८० देखि २०८१-८२ सम्म)

३.१. क्षमता विकास योजना

सम्बन्धित दस्तावेजहरूको अध्ययन, स्थलगत अध्ययन, छलफल, अन्तरकृया, टेलिफोन, इमेल आदिको माध्यमबाट प्राप्त भएसम्मका तथ्यांक एवं सूचनाहरूका आधारमा सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता विश्लेषण गर्दा देखिएको अन्तराल पुरा गर्ने सिफारिसहरू, आगामी तीन वर्षका लागि अनुमानित लागत, क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण समेत गरिएको क्षमता विकास कार्ययोजना देहाय बमोजिम छ । त्यस नगरपालिकामा विभिन्न पक्षमा आगामी तीन वर्षमा क्षमता विकास योजनासम्बन्धी उद्देश्य हासिल गर्न संचालन गरिने विभिन्न क्रियाकलापका लागि आर्थिक वर्षगत रूपमा आवश्यक पर्ने अनुमानित रकम निम्न अनुसार संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सभापोखरी गाउँपालिका क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका (०७९-८०-०८१-८२)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	लक्षित शाखा/ सहयोगी	प्रस्तावित बजेट	योजनाको अवधि (३ वर्ष)			कार्यान्वयन प्राथमिकता
			(०००)	२०७८-७९	२०७९-८०	२०८०-८१	
१.	दोस्रो कार्यकालका लागि नव निर्वाचित जन प्रतिनिधिको काम, कर्तव्य अधिकार र जिम्मेवारी विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	५००	५००	०	०	प्रथम
२.	बजेट तर्जुमा र प्रगति समीक्षा सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	३००	२५०	५०	०	प्रथम
३.	आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	३००	२५०	०	५०	द्वितीय

४.	दिगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण सम्बन्धी नीति, कार्ययोजना र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	०	२५०	५०	प्रथम
५.	योजनाको प्राथमिकीरण गर्न निर्धारक मानकहरुको प्रयोग सम्बन्धमा सीप विकास प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	१००	१५०	०	प्रथम
६.	कार्यसम्पादन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	२००	५०	०	द्वितीय
७.	न्यायीक समितिका सदस्यहरुका लागि कार्यक्षेत्र र न्यायीक निरुपणसम्बन्धी प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१००	१००	१००	प्रथम
८.	सुशासन, नेतृत्व विकास, नयाँ सार्वजनिक व्यवस्थापनलगायतका नविनतम् आयाम सम्बन्धी प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	३५०	२५०	१००	०	द्वितीय
९.	कार्यालय व्यवस्थापन तथा सञ्चालन पद्धतिसम्बन्धी प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	०	१५०	१००	प्रथम
१०.	समन्वय तथा निर्णय प्रकृया सम्बन्धी कार्यविधि	प्रशासन तथा योजना शाखा	२००	१५०	०	५०	द्वितीय
११.	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, सेवा शर्तको तर्जुमा	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१५०	५०	१००	द्वितीय
१२.	O & M सर्भे सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	५०	१५०	५०	प्रथम
१३.	संयोजनको अवधारणा र संयोजकको भूमिकासम्बन्धमा सीपमुलक तालीम	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१००	१००	१००	प्रथम
१४.	निर्णय प्रकृया सम्बन्धी तालिम	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	२००	५०	५०	द्वितीय
१५.	आन्तरिक लेखा परीक्षणको लागि आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाई गठन	प्रशासन तथा योजना शाखा	४००	२००	१००	१००	प्रथम

१६.	पदाधिकारीको आचार संहिताको तर्जुमा सम्बन्धी आधारभूत तालीम	प्रशासन तथा योजना शाखा	४००	२००	२००	०	द्वितीय
१७.	विकास आयोजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकनका विषयक सीपमलूक क्षमता विकास कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	३५०	१५०	१००	१००	प्रथम
१८	योजना कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत तालिम	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	५००	४००	५०	५०	द्वितीय
१९	सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर	प्रशासन तथा आर्थिक प्रशासन शाखा	८००	०	८००	०	द्वितीय
२०	आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण	प्रशासन तथा योजना शाखा	३५०	२००	०	१५०	प्रथम
२१.	NPSAS र SuTRA सम्बन्धि सीप विकास प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	४२५	२००	१५०	७५	प्रथम
२२	लेखापरीक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी उत्प्रेरणात्मक प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	५००	३००	२००	०	द्वितीय
२३.	एकीकृत सेवा प्रवाह सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	२००	१५०	०	५०	द्वितीय
२४	सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया र करार व्यवस्थापनसम्बन्धी प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	३००	१००	१००	१००	प्रथम
२५	जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	२००	१५०	०	५०	द्वितीय
२६.	आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शनको तयारी	आर्थिक प्रशासन शाखा	५००	५००	०	०	तृतीय

२७	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	३००	०	२००	१००	द्वितीय
२८	संघ र प्रदेशबाट संचालित आयोजना कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र समन्वयसम्बन्धमा प्रशिक्षण	आर्थिक प्रशासन शाखा	५००	३५०	१५०	०	द्वितीय
२९	राजस्व परामर्श समितिलाई विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्न विज्ञहरुको रोष्टर तयारसम्बन्धी अभ्यास	राजस्व शाखा	४००	२००	०	२००	द्वितीय
३०	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको ढाँचा निर्धारण बारे गोष्ठी	प्रशासन तथा योजना शाखा	६५०	३५०	१५०	१५०	प्रथम
३१.	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रारम्भिक क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	आर्थिक प्रशासन शाखा	३००	१००	१००	१००	तृतीय
३२.	सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीतिको तयारी	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	१००	५०	२५	२५	प्रथम
३३.	भवन निर्माण मापदण्ड अन्तर्गत EBPS को कार्यान्वयन	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	२५०	२००	०	५०	प्रथम
३४	स्वास्थ्य सेवा थप सम्बन्धी नीति तथा कार्यविधिको तयारी	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	३००	१००	१००	१००	द्वितीय
३५	फोहोर मैला व्यवस्थापन ऐनको तर्जुमा गर्ने	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	२५०	१५०	०	१००	तृतीय
३६	अनुदान परिचालन सम्बन्धी कार्यविधिको तयारी	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	३००	१५०	१५०	०	द्वितीय
३७	गैरसरकारी संघ संस्थाको परियोजना स्वीकृति, संचालन र समन्वय सम्बन्धी निर्देशिका कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यक्रम	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	२००	१००	५०	५०	द्वितीय
३८	सम्पूर्ण कर्मचारीलाई कार्य व्यवहार र अनुशासन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१५०	१५०	०	तृतीय

३९	अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी आवश्यक अभिमुखीकरण कार्यक्रम	शिक्षा,युवा तथा खेलकुद शाखा	४००	२००	०	२००	तृतीय
४०	VERSP (Vital Event Registration and Social Protection MIS सम्बन्धी सीपमूलक तालीम	प्रशासन तथा योजना शाखा	२००	१५०	५०	०	प्रथम
४१	विद्यालयका कर्मचारीहरुका लागि सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी सीपमूलक तालीम	शिक्षा,युवा तथा खेलकुद शाखा	२५०	१५०	५०	५०	तृतीय
४२	स्थानीय अभिलेखको लागि नीति र मापदण्डको तर्जुमा	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	२००	१००	०	द्वितीय
४३	चौमासिक प्रतिवेदन तयारी तथा सार्वजनिकीकरण सम्बन्धी सहजीकरण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	१००	१००	०	०	प्रथम
४४	सूचना प्रविधि सम्बन्धी सीप विकास प्रशिक्षण	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	१००	१००	०	०	तृतीय
४५	न्यायीक समितिका सदस्यहरुका लागि कार्यक्षेत्र र न्यायीक सम्बन्धी प्रशिक्षण	न्यायीक शाखा	३००	२००	०	१००	प्रथम
४६	विपद् व्यवस्थापन कोषको संचालन प्रणालीको तर्जुमा	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	२००	१००	५०	५०	द्वितीय
४७	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (जेसी अडिट) गर्ने योजना, प्रकृया, विधि र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	१५०	५०	५०	५०	द्वितीय
४८	कार्यसम्पादन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	१००	५०	५०	०	प्रथम
४९	टोकन प्रणाली तथा अनलाइन रजिष्ट्रेशन कार्यान्वयन पद्धति तर्जुमा सम्बन्धी अभिमुखीकरण	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१००	१००	१००	तृतीय

५०	बीउ विजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा	कृषि विकास शाखा	२००	१५०	५०	०	द्वितीय
५१	कृषकहरुका लागि उन्नत प्रविधि तालीम संचालन	कृषि विकास शाखा	३००	०	३००	०	द्वितीय
५२	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सीपमुलक तालिम	पशु विकास शाखा	२००	१००	०	१००	तृतीय
५३	गैसस क्रियाकलापलाई पालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न पुनर्ताजगी कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	२००	०	२००	०	प्रथम
५४	बेरोजगार, श्रमिक आदिको तथ्यांक संकलनका साथै रोजगार सूचना केन्द्रको संचालन	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	१५०	५०	५०	द्वितीय
५५	रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उद्यमशिलता को उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि	प्रशासन तथा योजना शाखा	२००	५०	१००	५०	प्रथम
५६	आधारभूत तहका शिक्षकका लागि साधारण शिक्षा अनुशिक्षण कार्यक्रम	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा	४००	१५०	१५०	१००	द्वितीय
५७	जेष्ठ नागरिक लगायतको लागि आश्रय केन्द्रको स्थापना	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१००	१००	१००	प्रथम
५८	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी नीति तथा ऐनको तर्जुमा	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	२००	५०	१००	५०	तृतीय
५९	सामाजिक कुरिती, कुप्रथा, अन्धविश्वास आदि विरुद्ध जनचेतना सम्बन्धी अभिमुखीकरण	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	२५०	१५०	१००	०	प्रथम
६०	सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा	स्वास्थ्य तथा सामाजिक शाखा	१५०	५०	५०	५०	तृतीय
६१	सेवा प्रवाह सम्बन्धी निर्णयहरु बडापत्र बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने सशक्तिकरण कार्यक्रम	प्रशासन तथा योजना शाखा	३००	१००	१००	१००	द्वितीय
६२	विपद् व्यवस्थापनको पुर्व तयारी वा पुनर्लाभ सम्बन्धी बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा	पुर्वाधार तथा वातावरण शाखा	४००	२००	२००	०	तृतीय

६३	नयाँ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीका लागि लिजा सम्बन्धी अभिमुखिकरण	प्रशासन तथा योजना शाखा	२५०	२५०	०	०	प्रथम
६४	शाखागत कर्मचारीका लागि कार्यशर्त सम्बन्धी तालिम	प्रशासन तथा योजना शाखा	५००	२५०	२५०	०	द्वितीय
६५	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई योजना कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखिकरण	प्रशासन तथा योजना शाखा	६००	२००	२००	२००	प्रथम
	जम्मा		२०,०२५	१०,१००	६,३७५	३,५५०	

उपरोक्त कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्दा अनुमानित प्रस्तुत बजेट रु. २ करोड २५ हजार रुपैयाँ लाग्ने देखिन्छ। कार्यक्रम संचालनका लागि गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतले मात्र पुग्न जाने देखिदैन। तसर्थ, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार लगायत विकास साभेदारहरुको स्रोत, साधन र जनशक्ति समेत प्रयोग गरी प्रथम प्राथमिकता रहेका क्रियाकलापहरुलाई २०७८ प्रथम चौमासिक देखि नै कार्यान्वयनमा ल्याउन पालिकाले विशेष प्रयास र पहल गर्नु पर्ने छ। यी माथि लेखिएका विवरण सबै नै पालिकाका पदाधिकारी, शाखागत कार्य, स्वमुल्यांकन, पूर्वाधार विकास कार्यक्रम, समितिहरुका कार्य र अन्त्यमा क्षमता विकास कार्यक्रमका लागि गरिएका सिफारिससमेतको अध्ययन गरी यस प्रतिवेदनलाई यथार्थपरक र अनुमानयोग्य बनाउन त्यस पालिकाको सहयोगको लागि अनुरोध गरिएको छ।

योजनाको प्राथमिकताको निर्धारण गर्दा कार्यक्रमको आवश्यकता, रकमलाई ध्यान दिइएको निम्न अनुसार भएको पाइयो :-

प्राथमिकताको क्रम	प्रथम	द्वितीय	तृतीय	जम्मा
योजना संख्या	२६	२७	१२	६५

नेपालको संविधानको व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको अधिकार, कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारीमा व्यापक फराकिलो भएता पनि आयस्रोत वृद्धि र संस्थागत संरचनामा विस्तार हुन नसक्दा आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्न, कानून बमोजिम सेवा प्रवाह तथा स्थानीय विकास निर्माणका कार्य गर्न र अधिकारको प्रयोग गर्न निकै चुनौतिपूर्ण रहेको छ। सीमित स्रोतबाट असीमित आवश्यकता पुरा गर्न गाउँपालिका वाह्य स्रोतमा निर्भर रहनु पर्ने अवस्था छ। अतः गाउँपालिकाले लगानीको स्रोतको उपयोग गर्दा पहिलो प्राथमिकीकरणमा परेका क्रियाकलापलाई गाउँपालिकाको आन्तरिक आय र अनुदान रकमबाट क्षमता विकास क्रियाकलापमा विनियोजन गर्न पहिलो वर्ष आर्थिक वर्ष २०७९-८० को लागि ४०% स्रोत गाउँपालिकाले व्यवस्थापन गरी थप ६०% को लागि संस्थागत साभेदारी वा अन्य कुनै स्रोतबाट जुटाउने एवम् ऐन, कानून निर्माण र प्रशिक्षणको लागि केन्द्रसँग समन्वय गरी कार्यान्वयनमा जान सकिन्छ। त्यस्तै दोस्रो र तेस्रो आर्थिक वर्षका योजना कार्यान्वयनको लागि कम्तिमा ३०% रकम गाउँपालिकाले आफ्नो स्रोतबाट विनियोजन गरी बाँकी ७०%को लागि दातृ निकाय र साभेदार संघसंस्थासँग समन्वय गरी जुटाउनु पर्ने देखिन्छ। सोही आधारमा गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत र अनुदान तथा वाह्य अन्य सहयोग अर्न्तगत संस्थागत साभेदारी, केन्द्रबाट प्राप्त सहयोग, दातृ निकाय र संस्थाबाट प्राप्त रकमको आधार लिएर वार्षिक रुपमा बजेट प्रक्षेपण गर्नुपर्ने हुन्छ।

परिच्छेद ४

निचोड, अनुगमन तथा मुल्यांकन व्यवस्था

४.१. निचोड

सभापोखरी गाउँपालिकाको हालसम्म क्षमता विकास योजना बनिनसकेको र चार वर्ष अघि मात्र साविकका गा.वि.स.हरु मिलाई गठन भएकोले यसको संस्थागत संस्मरण पुरानो छैन । तसर्थ, यो प्रस्तावित क्षमता विकास योजना नै पहिलो योजना भएको छ । गाउँपालिकाको पञ्चवर्षिय योजना, यातायात गुरुयोजना, राजस्व सुदृढीकरण कार्ययोजना, फोहोरमैला व्यवस्थापन नीति, बस्ती विकास नीति, पञ्जिकरण व्यवस्थापन, आप्रवासन नीति लगायतका थुप्रै नीति तथा कार्यक्रमहरु तयार गर्नुपर्ने भएकोले यो क्षमता विकास योजना तत्काल तर्जुमा गर्नु परेको हो ।

४.२. अनुगमन

योजना निरन्तर रुपमा संचालन भईरहेको सन्दर्भमा अनुगमन, मुल्यांकन तथा सिकाईको व्यवस्थापन भए नभएको र कुनै नयाँ काम आई पर्दा सो सम्पादनको क्षमता वृद्धिका लागि गाउँपालिकानगर प्रमुख ज्यूको संयोजकत्वमा उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भएको निर्देशक समिति बनाई सो समितिको निर्णय अनुसार कार्य संचालन गर्नु उपयुक्त देखिन्छ ।

क्षमता विकास योजनाको क्रियाकलापगत कार्ययोजना ३६ महिनाको प्रस्ताव गरिएको छ । बजेटमा समावेश भएपछि ती क्रियाकलापहरुको प्रत्येक चौमासिक अवधिमा अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने गर्नु पर्दछ । यसका लागि गाउँपालिकाको कार्यपालिकाका प्रवक्ता (पालिकाद्वारा तोकिएको कुनै वडाध्यक्ष) को संयोजकत्वमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, योजना, कर्मचारी प्रशासन शाखाका प्रमुखहरु र लेखा शाखा प्रमुखहरु रहेको स्थायी प्रकृतिको संरचना निर्माण गर्नु पर्दछ । यो संरचनालाई क्षमता विकास कार्यान्वयन कार्यतालिकाको अनुगमन मुल्यांकन गर्ने मात्र नभई संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको **स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७** ले माग गरेका आवधिक विवरणहरु तयार गर्ने, संकलन गर्ने, वेभसाइटमा अपलोड गर्ने तथा पालिकाको क्षमताको स्वमुल्यांकन गरी अधिकतम अंक हासिल गर्ने समेत जिम्मेवारी सुम्पन सकिन्छ ।

गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनसँगै यसको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने पक्ष पनि महत्वपूर्ण रहेको छ । यो परिच्छेदमा यस योजनाको कार्यान्वयन अनुगमन तथा मुल्यांकन व्यवस्था बारे उल्लेख गरिएको छ ।

अनुगमन तथा मुल्यांकनको उद्देश्य देहायबमोजिम रहेको छ :

- क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनका सफल र कमजोर पक्षको आवधि लेखाजोखा गरी कार्यान्वयन पक्षलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- गाउँपालिकाको समग्र सेवाप्रवाहलाई सफल बनाउन आवश्यक सहयोग पुर्याउने ।

- गाउँ सभाद्वारा पास गरिएको वार्षिक विकास कार्यक्रमलाई संचालन गर्न आवश्यक पृष्ठपोषण गर्ने ।

अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्नु पर्दछ । यसका लागि गाउँपालिका अन्तर्गतको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्ने संयन्त्र देहायबमोजिम हुनेछ :

क्र.सं.	संयन्त्र	काम, कर्तव्य
१.	गाउँ कार्यपालिका	● क्षमता विकास योजना लागु गर्ने ● वार्षिक विकास कार्यक्रमको चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्दा क्षमता विकास योजना समेतको अनुगमन र मुल्यांकन गर्ने
२.	प्रशासन तथा योजना शाखा	● प्रत्येक चौमासिक अवधि समाप्त भएको १५ दिन भित्र क्षमता विकास योजनाले अंगिकार गरेको क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन स्थिति (सुरु भएको, आधा सकिएको, सम्पन्न भएको र सुरु नै नभएको) उल्लेख गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने र निज मार्फत कार्यपालिका बैठकमा प्रस्तुत गर्ने ● कार्यपालिकाले उक्त प्रतिवेदन उपर आवश्यक निर्णय गरी कार्यान्वयनमा लैजाने
३	राजस्व परामर्श समिति / योजना तर्जुमा समिति	● क्षमता विकास योजना अनुरूप विभिन्न शाखाहरुबाट सम्पादन गरिने कामको आवधि मुल्यांकन गर्ने र खास गरी राजस्वका स्रोत, दायरा र दर समेतको विश्लेषण गर्ने ● राजस्वका दर, क्षेत्र लगायतका आधारमा राजस्व आयको विश्लेषण गरी क्षमता विकास योजनाका क्रियाकलापहरु परिमार्जन तथा संशोधन गर्ने

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको मुल्यांकन तथा अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन अनुगमन तथा मुल्यांकन योजना आवश्यक पर्दछ । त्यसैले, देहाय बमोजिमको अनुगमन तथा मुल्यांकन योजना तयार गरिएको छ ।

के गर्ने (कार्य विवरण)	कहिले गर्ने (समय)	कसले गर्ने (जिम्मेवार शाखा/ समिति /व्यक्ति)	कसरी गर्ने (प्रकृया)
ज्ञान, सीप र अवधारणामा सकारात्मक परिवर्तन मापन गर्न सूचना संकलन गर्ने	निरन्तर	योजना शाखा र प्रशासन शाखा	सरोकारवाला, पालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखा र वडा कार्यालयहरूसँग समन्वय गरेर
सेवा प्रवाह सम्बन्धी समस्या सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन	निरन्तर	योजना शाखा, प्रशासन शाखा, प्राविधिक शाखा	सम्बन्धित पक्षसँग छलफल र समन्वय गरेर
क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धि प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने	चौमासिक र वार्षिक	योजना र प्रशासन शाखा	- विनियोजन, प्रशासन, राजस्व शाखाको प्रतिवेदन उपर कार्यपालिकाको बैठकमा छलफल गरेर - क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन हुन बाँकी क्रियाकलापहरुको सान्दर्भिकता अध्ययन गरी आवश्यक क्रियाकलापहरु पुरा गर्न आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक विकास कार्यक्रममा राख्ने निर्णय गरेर

सन्दर्भ सामग्री

- सभापोखरी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७६।७७
- सभापोखरी गाउँपालिका को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७७।७८
- सभापोखरी गाउँपालिका को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७८।७९
- सभापोखरी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समिक्षा
- सभापोखरी गाउँपालिका कार्यालयको आ.व. २०७७।७८ को आयव्ययको विवरण
- अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६,
- सभापोखरी गाउँपालिकाको पार्श्व चित्र
- गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय पुस्तिका, २०७६, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय,
- नेपालको संविधान २०७२
- पन्ध्रौ योजना, राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७६
- बजेट वक्तव्य, आ.व. २०७८-७९
- राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, काठमाडौं
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन,
- स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, संख'वासभा।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,
- स्थलगत भ्रमण अन्तर क्रियात्मक कार्यक्रमको टिपोट , २०७९

अनुसूची- १ छलफल कार्यक्रमको उपस्थिति

आज मिति २०७९ साल जेठ २५ गते बुधवारका दिन प्रदेश नम्बर १ संखुवासभा जिल्ला सभापोखरी गाउँपालिकाको कार्यालय बाह्रविसे, संखुवासभा सभापोखरी-६ मा श्री प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्रको सहयोगमा श्री पाथवे इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी, प्रा.लि.ले सभापोखरी गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना निर्माण (CD Plan) को लागी स्थानीयतहमा रहेका गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष लगायत विभिन्न विषय समिति, विभिन्न शाखा प्रमुखहरु संग संरचित, असंरचित प्रश्नावलीहरु माथी देहाय बमोजिमका सहभागीहरुको उपस्थितिमा छलफल तथा टिपोट गरियो ।

उपस्थिति

क्र.स	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
१	मान बहादुर बराल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८६९९६८८०	
२	दिनेश मेवाहाङ्ग राई	इन्जिनियर	९८४२०४९२४०	
३	पुष्कर गौतम	शिक्षा अधिकृत	९८४२२४०३३	
४	दिपा पोखरेल	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४२०४९२४०	
५	हरि किरण बस्नेत	लेखापाल	९८४२२४०३३	
६	गोमा कुमारी कार्की	प्रशासन सहायक पाचौ	९८४२२४०३३	
७	द्रोण बहादुर खत्री	सहजगता	९८४२२४०३३	
८	सावित्रा वि. क	उ. वि. ल	९८४२२४०३३	
९	प्रिन्सिप चैलागाई	सं. म. वि. मि.	९८४२२४०३३	
१०	मान कुमारी राई	पञ्चिमेरुन व्याख्या	९८४२२४०३३	
११	कमला वि. क	उ. वि. स	९८४२२४०३३	
१२	पुजा सुर्बेदी	वडा सचिव	९८४२२४०३३	
१३	पुनम आगण खोप्रे	रोजगार एजेन्ट	९८४२२४०३३	
१४	अनमोल विमाली	हाथी शाला	९८४२२४०३३	
१५	सुमन दाहाल	पशु सेवा शाखा	९८४२२४०३३	
१६	रवि दाहाल	कं. क	९८४२२४०३३	
१७	प्रमोद भट्टराई	प्रा. लि.	९८४२२४०३३	
१८	नेत्र बहादुर थापा	क्रिडा समिति	९८४२२४०३३	
१९	बिनोद कुमार राई	का. म.	९८४२२४०३३	
२०	अरुण के. दाहाल	का. म.	९८४२२४०३३	
२१	लक्ष्मी दाहाल	न्यायलय पदाधिकारी	९८४२२४०३३	

अनुसूची- २

क्षमता विकास योजनाको छलफल कार्यक्रमको तस्वीरहरु



गाउँपालिकाको कार्यलय अगाडिको सामुहिक तस्वीर



कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूसंगको अन्तरक्रिया कार्यक्रम

